

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. CSÜTÖRTÖK, április 12.

99. szám

Telefon: Kladóhivatal 8—59 Szerkesztőség 5—10, 8—52, 370.
Megtelenítik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

KÖZBESZÓLÁS

A politikában nincsenek abszolút igazságok és rossz politikus az, aki állásfoglalását állandó érvényű elvekhez köveleli. Itt van például a nyelvkérdés. Az alkotmány kimondja, hogy az SHS királyság hivatalos nyelve a szerb, horvát, szlovén nyelv, de az anyanyelveknek a hivatalos nyelvhez való viszonyát sem pozitív, sem negatív intézkedésekkel nem szabályozza. Ha az önkormányzati testületekre alkalmazzuk az alkotmány idevágó szakaszát, a gondolkodás logikai szabályai két véleményt tesznek lehetővé. Vagy azt vallja az ember, hogy a közélet minden ágában csak a hivatalos nyelv használata jogosult, vagy pedig arra az álláspontra helyezkedik, hogy prohibítív rendelkezés híján és az önkormányzat lényegének figyelembevételével az anyanyelv joga az autonómiákban nem mellőzhető. A két felfogás kizárja egymást — a logika szerint. A politika azonban éppen az a művészet, amely játsszi könnyedséggel kerekedik a logika fölé és az igazságok értékét a hatalmi érdekek függvényévé teszi. Így történhetik meg, hogy azok, akik míg hatalmon voltak, a kinevezett képviselőtestületekben szívesen vetették a céljaiknak megfelelő magyar beszédeket, most egyszerre féltek a Vajdaság nemzeti jellegét és az alkotmány épségét egy-egy községi képviselő magyarnyelvű felszólalásától.

*

Nem nehéz megtalálni a kellő érveket annak bizonyítására, hogy a hivatalos nyelv presztízst nem csorbítja az anyanyelv használata. A legjobb argumentumot magának a Vajdaságnak multja szolgáltatja. Bácskában és Bánátban a magyar uralom alatt, amely szintén nagy súlyt helyezett az államnyelv tekintélyére, szerbül, magyarul és németül folytak a tanácskozások az önkormányzati testületekben és egyik-másik törvényhatóságnak olyan főispánja volt, aki a szerbnyelvű beszédekre szerbül, németnyelvű beszédekre németül válaszolt. Nemzeti kisebbségek által lakott vidékeken a községi autonómia írott malaszt az anyanyelv jogának elismerése nélkül és magától értődik, hogy a helyi önkormányzatok keretében a hivatalos nyelv mellett szóhoz kell juttatni a nemzetiségi nyelveket is. A községi autonómiák megvalósítása az alkotmány előírása, amit évekig nem tartottak be. Az ebből eredő sérelem orvoslását lehet-e az alkotmány nevében kifogásolni az anyanyelv használata körül kialakult olyan jogszokás miatt, amelyet az alkotmány nem tilt? A politika fölényes gesztussal ellegyintí a kérdést és megmutatja, hogy szükség esetén minden lehetséges.

*

A Népszövetség hivatalos nyelve a francia és az angol, mégis, amikor Németország delegátusai bevonultak a Népszövetségbe, Stresemann ragaszkodott ahhoz, hogy székfoglaló beszédét németül mondassa el. A Népszövetség elnöksége teljesítette ezt a kívánságot és Stresemann németnyelvű beszéde nyomán hatalmas tapsvihár zúgott fel. A francia és az angol nyelv auktoritását nem támadt a legcseké-

lyebb rész sem, ellenben a megértés szelleme, amelynek jótékony hatására egész Európa rá van utalva, jelentékenyen megerősödött azáltal, hogy a legyőzött német nép képviselője a maga nemzeti nyelvén szólalhatott meg a népek tanácsában. A vajdasági községek öngazgatásában sem az írott betű dönti el az anya-

nyelv jogát, hanem a közszellem. A konstruktív munka és harmonikus együttműködés atmoszférájában az anyanyelv jogának érvényesülése természetes jelenség, míg ha a gyűlölködés válik urrá, akkor semmiféle törvény nem elég erős arra, hogy a kisebbségek alkotmányban biztosított szabadsága fölött örkd-

jék. A faji többség mentalitása a kisebbségek iránt a megértés és jogkiterjesztés irányában halad azokon a vágányokon, amelyekre éppen a kormányt támadó radikális politikusok raktak le és ezért semmi ok sincs arra, hogy a kisebbségek peszsimizmussal nézzenek a kampánykimenetele elé.

Borzalmas vasuti katasztrófa Párisban

Tizenöt halott és harminc súlyos sebesült

Párisból jelentik: Borzalmas vasuti katasztrófa történt Párisban a Páris—Amiens vasutvonalon. Az Amiens felől jövő gyorsvonat a Doudeauvilles-uccal

keresztezésnél összeütközött a párisi körvasut egyik vonatával. Az összeütközés olyan hatalmas erővel történt, hogy a vonatok egymásba szaladtak és a gyorsvonat mozdonya, kire-

pült a sínekről. A romok alól estig 15 halottat és 30 súlyos sebesültet huztak ki. A katasztrófa hibás váltóállítás miatt következett be.

Választások páncélos autók fedezete mellett

Csikágóban megkezdődött az elnökválasztási harc

Newyorkból jelentik: Csikágóban kedden kezdődött meg a választási küzdelem, amely Illinois állam kormányzó tisztségéért folyik. A választási harc — mint ismeretes — az utóbbi időben már rendkívül heves volt és Csikágóban egymást érték a politikai bombamerényletek. A választások első napja aránylag

nyugodtan telt el. Csikágó utcáin páncélos autók őrzékek cirkáltak, azonban nem került sor beavatkozásra, csupán az egyik külvárosban, ahol uccai revolveres harc tört ki, amelynek egy sebesültje volt. A választási küzdelem Small jelenlegi kormányzó és Dancen szenátor között

dől el. Miután az egyik választókerületben a választási hivatalnokok eltűntek, hogy az urnákat hamis szavazócedulákkal töltsék meg, detektívosztásokat és nagyszámú rendőrséget vezényeltek ki a választóhelyiségekbe, amelyekben ötezer rendőr teljesít szolgálatot.

Összeült a radikális párt főbizottsága

Az ülésen megállapították, hogy a helyi pártszervezetek legnagyobb része fenntartja a kapcsolatot a főbizottsággal

Elcsendesedett a politikai élet Beogradban

Beogradból jelentik: A pravoszláv husvét közeledésével a beogradi politikai élet mindjában elcsendesedik. Alig néhány politikus tartózkodik Beogradban és csak a kormány tagjai vannak együtt. A parlament összeülését napja még mindig nincs megállapítva. Perics Ninkó dr., a parlament elnöke szerda délelőtt meglátogatta Vukicsевич miniszterelnököt, de döntés a parlament összehívására nézve nem történt. Április 19-ikén, amikor a miniszterelnök és a parlament elnöke ismét találkozik, döntenek véglegesen ebben a kérdésben. E napokban Perics Ninkó is elutazik választókerületébe, ahol a husvétot tölti.

Marinkovics külügyminiszter szombaton visszatér külföldről

Marinkovics külügyminiszter tudvalevőleg pár héttel ezelőtt gyógykezelés végett külföldre utazott. A külügyminiszter visszatérését szombatra várják Beogradban.

A radikális párt főbizottságának ülése

A radikális párt főbizottsága szerda délután öt órakor ülést tartott. Az ülésen felolvasták a vidéki szervezetek jelentéseit és megállapították, hogy a szervezetek legnagyobb része fenntartja az érintkezést a főbizottsággal.

Hír szerint a főbizottság fel akarja

szóltani a kormány radikális tagjait, hogy tartsák magukat a radikális párt szervezeti szabályaihoz és ha ez nem járna eredménnyel, akkor a közeljövőben összehívandó széles főbizottság ülésén felvetik a miniszterek kizárásának kérdését.

A főbizottság ülésén ismét sok szó esett az országban, de különösen a Vajdaságban uralkodó állapotokról.

Radics István újabb nyilatkozata

Zagrebból jelentik: Radics István csütörtökön hosszabb nyilatkozatot adott a prágai Narodny Listy-nek, amelyben a jugoszláviai belpolitikai viszonyokkal foglalkozik.

Radics a nyilatkozat elején utal arra, hogy az ország kétharmad részét képezik az új területek és ugyanugy oszlik meg a lakosság számaránya is. Az ugynevezett prékói vidékek fizetik az adó 75 százalékát és ezért az államtól mindössze 18—20 százalékot kapnak.

— Jugoszláviában olyan választójog van — folytatta Radics — hogy a szerbiai pártoknak 33 főnyi többséget biztosítanak. Szerbiában és Montenegróban minden 30.000 lélekre, a többi tartományokban minden 40.000 emberre jut egy képviselő. A választási hányados Szerbiában 4—5.000, míg a többi tartományokban 7, és 14.000 között váltakozik.

Radics ezután kijelentette, hogy a parasztdemokrata koalíció azt a politikát folytatja, amit a szerb, horvát, szlovén, illetve a jugoszláv ifjúság a mult század végén félbehagyott. Akkor Pribicevics és ő taktikai okokból elváltak, de tovább is egyalapon működtek. Ez az alap a panszlavizmus, amely Csehországban kezdődött és Oroszországban végződött. A horvát parasztpárt öt évi súlyos harc után hű maradt ideáljaihoz és főként a parasztság helyzetén kíván segíteni. Pribicevics eleinte a szerb pártokkal működött, de otthagyta őket és ma ott folytatja, ahol husz évvel ezelőtt elhagyta.

Radics kijelentette még, hogy a parasztdemokrata koalíciónak az országban 6000 szervezete van kétféle taggal. A jövő választásokon, ha a választások némileg is szabadok lesznek a parasztdemokrata koalíció Horvátországban 65, Dalmáciában 15, Boszniában 20, Szlovéniában 10, Szerbiában 20, Északserbiában 10 és Montenegróban legkevesebb 5 mandátumot fog szerezni. Ebből ki fog tűnni, hogy a parasztdemokrata koalíció országos mozgalom, amely a konzervatív és reakciós politika ellen küzd. A parasztdemokrata koalíció az SHS királyság gerince és a legfontosabb politikai párt.

Fokozott tevékenység indul meg a Balkán státusquo-jának fenntartására

Még nem ratifikálták a görög-román döntőbírási szerződést

Prágából jelentik: A féléhvatalos *Prager Presse*-nek jelentik Athenből, hogy

a görög-román meg nem támadási és döntőbírási paktumot még mindig nem ratifikálták, mert a görög kamara és a román régens tanács hozzájárulását még nem adta meg. A lap szerint a paktum állandó

döntőbizottságot szervez meg, amelynek egy görög, egy román és egy semleges állambeli tagja van és székhelye Hágában lesz. A szaloniki szabad zóna használatáról a paktumban nincs határozat, de ezt a kérdést a két külügyminiszter genfi megbeszélése után külön pójtájékoztatókban szabályozták.

Hangsúlyozza a lap, hogy ez az első

megnemtámadási és döntőbírási paktum, amelyet két Balkán-állam kötött egymással és ebben Athenben

olyan fokozott diplomáciai aktivitás kezdetét látják, amelynek célja a Balkán status quo-jának minden

áron való biztosítása és főként ilyen szempontból tulajdonítanak nagy jelentőséget a szerződésnek.

A berlini törvényszékekről fegyveres emberek megszöktettek egy kommunista foglyot

A másfél éve vizsgálati fogságban levő Braun Ottó dr. kommunista írórt revolvers fiatalemberek kiszabadították

Berlinből jelentik: A moabiti törvényszéki palotából szerdán reggel

néhány felfegyverzett fiatalember, valószínűleg kommunisták, vakmerő módon megszöktettek egy vizsgálati foglyot, Braun Ottó dr. bolsevik írórt, aki hazaárulás miatt volt vizsgálati fogságban.

Szerdán reggel Benario Olga, husz éves kommunista nő, Braun Ottó dr. menyasszonya látogatási engedélyt kért az ügyészségtől, amit meg is kapott. Kénc órákor egy börtönőr bevezette Benario Olga-t Schmidt törvényszéki jegyző irodahelyiségébe, ahonnan azután a börtönőr a törvényszéki jegyzővel együtt bekiérszte a leányt a szomszédos szobába, amelyet a közepén korlát választ el. Ebben a szobában szoktak a vizsgálati foglyokkal hozzátartozóik beszélni, úgy hogy a korlát egyik oldalán a vizsgál-

lati foglyot áll a börtönőrrel, a másik oldalán pedig a látogató. Alig öt percig beszélgetett felfegyverelt Braun dr. menyasszonyával, amikor

felpattant az ajtó és hat fiatalember tört be a szobába.

Valamennyien revolvert rántottak és elkialtották magukat:

— Fel a kezek!

Két fiatalember a földre teperte a börtönőrt, másik kettő pedig hátráltozott a törvényszéki jegyző. Mindketten segítségért kiáltottak, de már késő volt, mert a fegyveres támadók dr. Braun Ottóval és menyasszonyával együtt pillanatok alatt eltűntek.

Amikor pontosan átkutatták a moabiti törvényszék épületét és a kapukat is lezárták, az egyik szöktetőt megtalálták. Az illető azonban nem árul el semmit

sem, még a nevét sem mondja meg, úgy hogy a vizsgálatot vezető hatóságok nem tudják, hogy milyen nyomon induljanak el. A rendőrség igen nagy apparátussal igyekszik a szöktetőket nyomára jutni.

Braun Ottó dr. másfél év óta volt vizsgálati fogságban hazaárulás vádjával terhelt. Braun régebben néptanító volt, majd bekapcsolódott a kommunista mozgalomba és a német birodalmi kommunista párt hírszolgálati irodájának vezetője lett, később pedig vezető szerepet játszott a németországi kommunistamozgalomban és mindig őt szemelték ki a legvakmerőbb feladatok elvégzésére. Braun Ottó dr. hazaárulási bűnpörét a lipsei törvényszék május 4-ikére tüzte ki tárgyalásra és úgy látszik a tárgyalás megtartását akarták megakadályozni a vizsgálati foglyot megszöktetésével.

sáról is, végül Tevfik Rusdi bej hangsúlyozta Mussolini előtt hogy hazaérkezve az angorai új görög követtel tárgyalni fog a menekültek kölcsönös kicseréléséről.

A lengyel külügyminiszter római látogatása és a kisantant

Prágából jelentik: A féléhvatalos Csehslovenska Republika rémhíreknek nevezi mindazokat a kombinációkat, amelyek Zalesky lengyel külügyminiszter római látogatásához fűznek. A lap azt írja, hogy

Mussolini valószínűleg szeretné Lengyelországot az olasz politika vak eszközévé tenni, de legalább is kétséges, hogy a lengyel kormány eltérjen eddigi békés és józan politikájától

veszedelmes kísérletek kedvéért.

Mint Párisból jelentik, a *Journal* és a *Volonté* bukaresti jelentést közölnek, amely szerint

Duca román külügyminiszterhelyettes hosszasan tárgyalta a bukaresti jugoszláv és csehszlovák követtel.

A megbeszélés tárgya a lapok szerint valószínűleg az volt, hogy a kis antant-államok politikáját összhangba hozzák Mussolini balkáni politikájával szemben.

Negyven évi börtön kettős gyilkosságért

Beogradból jelentik: Borzalmos kettős gyilkossági bűnpert tárgyalat kezdett a beogradi törvényszék.

Susics Miliszav és ennek testvére, Milija, valamint Marinkovics Iván falusi legények álltak vádlottként a bíróság előtt. A vád szerint Marinkovics és két társa néhány hónappal ezelőtt éjszaka behatoltak Jankovics Milán jómodu osztruzsniaci gazda házába és a gazdálkodót, valamint annak Zsivka nevé rokonát revolvertöltősekkel megölték.

Susics a tárgyaláson előadta, hogy mindhármán bekormozott arccal kopogtattak be éjszakának idején Jankovics házába, akiről tudták, hogy egyiké a környék leggazdagabb földbirtokosainak és sok pénzt sejtettek nála. A gazdálkodó mellétek revolvert segeztek és követelték, hogy minden otthon tartott pénzt adják át nekik.

— Kétszáz dinárom van mindössze — felelte a megrémült Jankovics, — ha többet akartok, keressetek magatok vagy löjjetek agyon.

A rablók erre felkutatták az egész házat és miután pénzt nem találtak, Jankovicsot kivitték az udvarra és borzalmos kegyetlenséggel lelőtték. A szerencsétlen gazdálkodó felesége a kiállott izgalmtól elájult, míg a család egyik idősebb nőrokona, Zsivka szembeszállt a rablókcal és segítségért kezdett kiáltani, mire a haramiak őt megölték.

A csendőrség a bűntett felderítésére erélyes nyomozást indított, amely rövid időn belül eredményre vezetett. Kiderült ugyanis, hogy Marinkovics Ivánnak nagynénje volt a meggyilkolt Zsivka és az elvetemült ember lett volna az idősebb vagyonos parasztasszony egyetlen örököse. A csendőrség ezen a nyomon elindulva fejtette meg a sötét kegyetlenséggel elkövetett kettős gyilkosság rejtélyét.

Marinkovics elfogatása után töredelmesen bevallotta a gyilkosságot és megnevezte bűntársait Susics Miliszav és Susics Milija személyében.

A tárgyaláson Marinkovics megismételte beismerő vallomását, míg két társa állhatatosan tagadott. A törvényszék rövid tanácskozás után kihirdette ítéletét, amely szerint Marinkovicsot a kettős gyilkosságért 20—20 évi, összesen tehát negyven évi börtönre ítéli, míg a két Susics-testvért, akik ellen Marinkovics vallomásaon kívül tárgyi bizonyítékok nem merültek föl bizonyítékok hiányában felmentették.

A kiszabott negyven esztendő börtönbüntetésének csupán elvi jelentősége van, mert a törvény értelmében a börtönbüntetés husz évnél tovább nem terjedhet és így a gyilkosnak valójában a maximális büntetést husz évet kell majd kitöltenie.

Mussolini barátsági szerződés megkötéséről tárgyalta a török külügyminiszterrel

Nagy érdeklődést keltenek Európaszerte az olasz miniszterelnöknek a balkáni államférfiakkal folytatott tanácskozásai — A magyar miniszterelnök visszaérkezett Budapestre

A kisantant-államok tanácskozása Mussolini balkáni politikájáról

Milánóból jelentik: Az olasz lapok még mindig tartózkodó magatartást tanúsítanak azokkal a hírekkel szemben, hogy Bethlen István gróf magyar miniszterelnök Milánóban volt.

Az olasz sajtó egyszerűen nem vesz tudomást Mussolini és Bethlen állítólagos tanácskozásáról.

Hermann Miksa magyar kereskedelmi miniszter, aki az árumintavásárra Milánóba érkezett, kitérően válaszolt a külföldi lapok milánói munkatársainak kérdéseire, kijelentve, hogy egyáltalán nincs tudomása Bethlen milánói látogatásáról, nem tudja, hogy Bethlen volt-e Milánóban és ha igen, tárgyalt-e valakivel ilyen körülmények között az olasz sajtó tartózkodik attól, hogy az ügyet kapcsolatban találásokba bocsátkozzék.

Budapesti jelentés szerint, Bethlen miniszterelnök inkei birtokáról szerdán Budapestre érkezett és átvette hivatala vezetését.

Mussolini és a török külügyminiszter tanácskozásának fontossága

Egy másik milánói jelentés szerint, az olasz lapok részletesen foglalkoznak Mussolininek az egyes balkán-államok külügyminiszterével folytatott tanácskozásaival és a lengyel külügyminiszter küszöbön álló római látogatásával.

A sajtó egyre jobban hangsúlyozza az olasz külpolitika félre nem érthető békés céljait.

A Tribuna többek közt azt írja, hogy

a Franciaország és Olaszország között fennálló függő kérdések elintézése után a két állam között csak abban az esetben alakulhat ki őszinte barátság, ha ez a két nagyhatalom valamennyi többi állammal szemben ugyanabba a pozícióba kerül. A *Tevere* szerint nincs semmi esély arra, hogy Rómában egymást érik a különböző politikai tanácskozások. A lap szerint Róma bizonyos mértékben Európa politikai központjává lett elsősorban azért, mert állandó kormánya van, amely nem függ az időszaki választások meglepetéseitől. Mussolininek megvannak a maga kitűzött céljai — írja a lap — és minthogy a fasiszta-kormány minden tekintetben stabilnak tekinthető, senkinek sem kell tartani attól

hogy Róma politikai orientációja megváltozik.

Mint Londonból jelentik, a *Times* római tudósítója szerint

Mussolini és Tevfik Rusdi bej török külügyminiszter megnemtámadási és választott bírási szerződés megkötéséről tárgyaltak, amelybe Görögországot is be akarják vonni.

A jelentés úgy szól, hogy a szerződés létrejövetele nem valószínű. Ezzel szemben azonban jól áll a kereskedelmi szerződés ügye, amelyet talán még ebben az évben alá fog írni Olaszország és Törökország. A lap szerint a milánói tanácskozáson szó volt még Törökországnak a Népszövetséghez való csatlakozás

A JÖVŐ HÉT FOLYAMÁN

kezdjük meg érdekfeszítő új regényünk

— AZ ÜKÖL VIVO —

Lonis Hemon

kitünő munkájának közlését

E szenzációs regényre már most felhívjuk olvasóink figyelmét!

— A vádtanács megszüntette az eljárást a kommunizmussal gyanúsított sztariyecsei munkások ellen. Noviszadról jelentik: A törvényszék vádtanácsa szerdán foglalkozott Osztojics Milán sztariyecsei cipész és négy társa felgyamodásával, amelyet a letartóztatást elrendelő vizsgálóbírói végzés ellen nyújtottak be. A letartóztatás április 4-ikén a sztariyecsei csendőrség nyomozása alapján történt, mert az öt munkást a csendőrség kommunista propagandával gyanúsította. A vádtanács most mind az öt letartóztatott ellen megszüntette az eljárást, mert beigazolódk, hogy semmiféle büncselekményt nem követtek el ezért elrendelte Osztojics Milán, Péntzes József, Balog Pál, Ördög Károly és Vilics Milán szabadlábrahelyezését.

— Véres családi dráma Novigradon. Varasdinból jelentik: Novigrad községben Dobrinics Dusan erdész meggyilkolta fiatal feleségét és anyósát. Az erdész féltékeny volt feleségére, akivel az utóbbi időben többször összeveszett. A gyilkosság után Dobrinicsot a csendőrség letartóztatta.

— Agyongázolták a lovak. Noviszadról jelentik: A topolai országuton kedden délután Zsivics Gyura deszpotzentiváni fuvaros a kufnát vízet merített, hogy lovait megitassa, miközben egy szembejövő autótól a lovak megriadtak és futásnak eredtek. Zsivics a lovak elé ugrott, hogy megfékezze azokat, de megholt, a lovak alá került és keresztülészáguldtak rajta, úgyhogy sérülései következtében a helyszínén meghalt.

— Halálos szerencsétlenség a központi fűtőszervezet javítása közben. Párisból jelentik: A Petit Parisien niszai jelentése szerint Croissetben három Rotschild villájában a központi fűtés javítása közben halálos szerencsétlenség történt. A próbafűtés alatt a kazán felrobbant és két munkás meghalt, egy pedig súlyosan megbesült. Az explózió ereje akkora volt, hogy darabokra tépte a két szerencsétlen embert és testrészeit messze vetette a villától.

— Eljegyzés. Tomity Julkica loki általi tanítónőt eljegyezte Opra János községi főjegyző Lokon.

— Numizmatikai kiállítás Noviszadon. Noviszadról jelentik: Április hó 17-ikén a noviszadi Putnik menetjegyiroda helyiségében nyílik meg a pénzéremgyűjtők kiállítása, amelyen többek között dr. Mócs Sándor, Bugarszki Tódor és dr. Popov Milorad gyűjteményei kerülnek kiállításra. Résztvesz a kiállításban Nuber pancsevói irattári főnök, az ismert numizmatikus is. Tervbevétték egy állandó régiségi muzeum felállítását is Noviszadon.

— Ha a felnőttek játszanak. Sztariyecseiről jelentik: A husvéti ünnepek alatt több sztariyecsei legény labdajátékkal szórakozott az uccán. Müller Ádám negyvenkétéves sztariyecsei napszámos is végignézte a legények »méta« játékát. Játék közben a labdaütőbot kirepült az egyik legény kezéből és a közelben álló Müller Ádámot halántékon sújtotta, úgyhogy Müller vértől eboritva összeesett. A szerencsétlen embert lakására szállították. Állapota súlyos.

— Novoszel Andor posthumus írásai. Novoszel Andor fiatalon s akkor költözött el az életből, amikor a siker és az elismerés kezdett felé mosolyogni. Megjelent első kötete, az »Igy a koma...« s mindenki felgyűlt az új hangra, a friss telhetségre. Novoszel a sikert már nem érthette meg, fiatalon, akkor, amikor nagy reményekkel elindult az irodalmi sikerek felé, derékban tört ketté pályafutása és a halál pontot tett írásai után. A fiatalon elhunyt írónak azonban vannak még meg nem jelent írásai és azt hisszük nemcsak a kegyetlenek teszünek eleget, hanem a vajdasági irodalmat is szolgáljuk, ha Novoszel Andor posthumus írásait össze akarjuk gyűjteni és át akarjuk adni a nyilvánosságnak. Miután úgy tudjuk, hogy az elhunyt író néhány még meg nem jelent novellája, sőt egy regénye is kéziratban Novoszel Andor néhány barátjánál van, felkérjük az illetőket, juttassák el ezeket a kéziratokat hozzánk, hogy Novoszel Andor posthumus írásait a Bácsmegyei Naplóban leközölhessük.

Selyem-és mőselyem-harisnyák

A hölgyek értékes harisnyái különös kiméletet igényelnek, ha azt akarjuk, hogy tartósak legyenek és mindig szépek maradjanak. Radionban tetszés szerint sokszor moshatók anélkül, hogy fényükből veszítenének.

Csak egy fontos: a Radiont mint rendszeren, hidegen feloldani, a keznek túrhetően langyos oldatban könnyedén átmosni, hideg vízben jól kiöblögetni, majd szárításhoz fektetve kitergetni.

Az ilyen kezelés mellett a harisnya fényes marad és megtartja selymes tapintását.

2821

— Asszonypárbaj. Kedden tárgyalta a szubotíci törvényszéken Pavlovics István törvényszéki elnök tanácsa a súlyos testi sértés büntetével vádolt Rudics Tana bünnyűjét, aki a vád szerint az apja házában lakó Oravetz Juliát egy sörös-palackkal úgy megütötte, hogy az husz napon túl gyógyuló sérülést szenvedett. A vádlott a tárgyaláson kijelentette, hogy nem bünös, bár igaz, hogy a sörösüveggel megütötte Oravetz Juliát. Az eset úgy történt, hogy ő a konyhában tejet forralt, amikor kiáltozást hallott az udvarban. Kiszaladt és látta, hogy Oravetz Julia sgy vas-tag fadarabbal az ő hatvanöt éves nagypapját akarja megütni. Védelmére kelt az öregembernek és az üveggel Oravetz Julia karjára vágott, aki viszont őt egy kulcsesal arculította. Sztantics Pájó és Sztantics Mara tanuk igazolták a vádlott vallomását. Oravetz Julia sértett kijelentette, hogy az öreg Rudics támadt rá és ő csak védekezett. A bíróság a vádlottat felmentette, miután a bizonyítási eljárás során kiderült, hogy apja védelmében ütötte meg Dravetz Juliát. Az ítélet jogerős.

— Eljegyzés. Löwy Celly Noviszad és dr. Frank István Szentá jegyesek.

A Ferencváros—SZAND mérkőzés folyó hó 16-ikán délután fél 5 órakor kezdődik. A nagy érdeklődésre való tekintettel jegyek elővételben kaphatók Barta sportüzletében. Alekszandrova ulica. Helyárak elővételben: páholy din. 35.—, tribün vagy korzouülés din. 25.—, állóhely din. 10.—. A mérkőzés napján: páholy din. 40.—, tribün vagy korzouülés din. 30.—, állóhely din. 15.—. Felkérjük főleg a vidéki sportközönséget a saját érdekükben, hogy a pénztárnál leendő torlóadás miatt előre váltsák meg a jegyeiket. Elővételi jegyek szombat este 7 óráig kaphatók. Szabad és tisztelet jeggyel csakis a középső bejárattal lehet bemenni. Autók nem jöhetnek be a pályára.

Ruff-cukorkát, csokoládét, ha frisset, olcsót és finomat akar, csak a Bonbonnière-ben vásároljon. Rudiceva ul. 3.

Dr. Majoros István fogorvos április hó 7-ikétől április hó 16-ikáig külföldi tartózkodása miatt nem rendel.

— Véres politizálás. Lokról jelentik: Husvét vasárnapján nagyobb társaság ült együtt a loki községi nagyvendéglőben. A társaságban levő Frank János és Tóth Mátyás gazdálkodók politizálás közben összeszóvalkóztak. A vita hevében Tóth egy szódásüveggel úgy fejbévágta Frank Jánost, hogy az súlyos sérüléssel eszméletlenül terült el a földön. A verekedő gazdálkodó ellen megindult az eljárás.

ROBINZONÁD

Robinzon szigetfogságra gondolok mostanában és arra, hogy az övénel hány keservesebb sors kerekedik ebben a mi életünkben is, ahol pedig vildáníthat a társaság, virulhat a barátság és kedvére ömlengethet a szerelem. Ahol veszettül forgó ventilátor hűsít és a főlényes kultura központi fűtése melegít, szóval ahol — nem vagyunk egyedül.

Mennyien vannak mégis, akik zafiba, dzsesszbe, szórakozó éjszakákba cipelik magukkal az egyedülvalóság érzését, mint egy kedves ceruzát vagy emlékező mondatokkal televesett cigarettatárcát. Ezek darcot viselnek, mint valaha Toledóban a brávók és úgy tűzik ki arcukra a mosolyt, akár a kényre-kedvre való megadottság fehérszékendőjét.

Emiékzik valaki Robinzon nap'ójára? A hajótörés első esztendőjében, amikor a roncstól néhány liter szikkadó feketé tintát is megmentett, naplót vezetett Robinzonon. Irtnivalója sok volt, tintája pedig aggasztóan kevés, úgy gondolta hát, hogy rövid kifejező szavakban próbálja majd lerögzíteni az érzéseit, amelyek akkor ellöntöttek őt a fekete taréju bős z hullámokkal együtt. Emlékeznek még rá? Két nagy rovatra osztotta az iszapos papirlapokat: az egyikre ezt írta öreg betűkkel: JO, a másikra ezt ROSSZ. Az első rovatba jegyezte fel elményeit, meglepetéseit közül a kellemeseket, a másodikba pedig a magányos esztendők számtalan keserőségét rovogatta. Aztán mérleget csinált, összehasonlította az első és a második rubrika ákom-bákomait. És tuldogan rogyott térdre a tengerparton, ha úgy látta, hogy a boldogság folyószámlája követel egyenleggel zárult. Hát próbáltam ilyent csinálni én is. Veszendő papirlapokra bízam, szálló gyorspostájdra, háttra vette, elszaladt velem, emlékezetből másolom néhányját. Ime:

JÓ: Élek. Van kenyérem. Cigaretám is van.

ROSSZ: De nem tudom miért. Néha kalácsot is szeretnék. Am olykor folt a füstje.

És így tovább. Amig Robinzon tintájából tart és fehér tolljai maradnak a papirnak.

(de jó)

Bécsi sertésvásár. Bécsből jelentik: A vásárra felhajtottak 3148 zsirsertést, 9901 hussertést. A zsirsertésnél piaci áru 2.15—2.20 parasztsertés 1.90—2.20, hussertés 1.30—2.15.

— A városok szövetsége pünkösdkor tartja közgyűlését Zagrebban. Zagreből jelentik: A jugoszláv városok szövetsége pünkösdkor tartja rendes évi közgyűlését Zagrebban. A közgyűlésen letárgyalják az alapszabályok módosítását és megállapítják, hogy milyen városok lehetnek a szövetség tagjai.

Landau Juliska táncitanárnó szokásos ritmikus torna-tanfolyamát gyermekek részére folyó hó 17-ikén kezdi meg. Tanórak hetenként háromszor délután ½ 6 óratól. Beiratkozások bármikor a Pasicsjeva ul. 10. sz. a táncintézetben. Felnőttek részére esti táncanfolyam kezdődik.

— Százharmincöt pályázat érkezett a szombori tisztviselői állásokra. Szomborból jelentik: A szombori városi tisztviselői állásokra — mint a Bácsmegyei Napló megírta — a városi tanács amég március hóban lejárt pályázati határidőt április 12-éig hosszabbította meg, miután főleg a nagyobb állásokra alig volt pályázó. Most a meghosszabbított pályázati határidő is lejárt és a kiírt állásokra összesen 135 pályázó nyújtotta be kérvényét. A főjegyzői állásra 10, a városi tanácsnoki állásra 10, főügyési állásra 7, aljegyzőnek 4, rendőrkapitányi állásra 6, főorvosi állásra 4, körorvosira 5, állatorvosira 2, főpénztárosi állásra 8, községi bírónak 10, kataszteri nyilvántartónak 5, rendőrfelügyelői állásra 7, 10 adóügyi állásra 22, ellenőrnek 7, iktatónak 9, kiadóknak 6, 4 irodatiszti állásra 16, 5 végrehajtói állásra 17, 10 írónoki állásra 33, kórházi gondnoknak 3, utfelügyelőnek 5, mérnöki irodatiszti és város gazdái állásokra 2—2 pályázó adott be kérvényt. A választásokat még ennek a hónapnak végén ejti meg a közgyűlés.

Eredeti

zöldpor

a gyümölcsfák locsolására kapható a „Szent Teréz“ városi gyógyszerárban

Mr. J. RICHTER

Jelačiceva ul. 9. — Telefon 580.

— Litvániában diktatura vette át a hatalmat. Berlinből jelentik: Kovnából érkező híradás szerint a litván kormány feloszlatta a parlamentet, anélkül, hogy új választásokat írtak volna ki. A parlament irodáját bezárták, a hivatalnokokat beosztották az egyes minisztériumokba és a levéltárat lepecsételték, ami mind annak a jele, hogy a diktatura törvényhozó testület nélkül akar működni és mellőzi az alkotmányt.

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

Gazdasági válság és katonai diktatura

A gazdasági válság okai — Tartományi autonómia, a költségvetés redukciója és külföldi kölcsön szükséges — Csak katonai diktatura oldhatja meg a gazdasági válságot

Dr. Jovanovic Dragoljub egyetemi tanár előadása a becskercki szerb Népegyetemen

Becskerckről jelentik: Dr. Jovanovic Dragoljub beográdi egyetemi tanár a becskercki Népegyetemen előadást tartott a közgazdasági válság megoldásáról. Az érdekes előadás végén azt a nagy feltűnést keltő konklúziót mondta le Jovanovic dr., hogy

a gazdasági válság megszüntetése végett be kell vezetni a katonai diktaturát Jugoszláviában.

Jovanovic professzor előadása kezdetén hangsúlyozta, hogy a gazdasági válságnak csak azokról a közelebbi, speciális okairól fog beszélni, amelyek rövid időn belül meg lehet szüntetni. Ezek: Jugoszlávia hirtelen államalakulási formája, államunk adminisztratív és politikai szervezetének módja és az országban lévő folyó tőke hiánya. Jugoszlávia háború utáni *látszólagos* kedvező gazdasági helyzete, amelyet a defláció eredményezett, nem maradhatott állandó, mert a felsorolt három motívumnak szükségszerűen el kellett vezetnie a válsághoz.

— A gazdasági válságnak — amely 1924-ben kezdődött — három közvetlen oka volt: a dinár értékének emelkedése a defláció segítségével, a hazai ipar támogató vámtarifája és az egyre emelkedő költségvetés. A dinár erősbödését abban a pillanatban idézték elő, amikor a pénz a széles néprétegek kezéből átment a bankok trezorjába. *A defláció miatt legtöbbet szenvedett a mezőgazdaság, mert a termények ára a felére esett, a kisipar és kereskedelem, amely a hirtelen elszegényedett parasztsággal dolgozott és a gyenge hazai gyártásért.* Javára a defláció csak a tisztviselőknek volt, akik a jobb dinárból is ugyanannyi fizetést kaptak, óriási hasznot pedig csupán a bankoknak hozott, amelyeknek vagyona automatikusan megkétszereződött. A dinár értéke csupán a világpiacon emelkedett, de a belföldön nem és ezért a defláció főként a bankoknak vált hasznára, hiszen csak ők dolgoznak a külföldi piacon. Ezért van az, hogy csakis a bankok mérlege aktív és csakis azok fizetnek osztalékot, míg a közgazdaság összes egyéb ágai válságban sinylődnek.

A deflációval leromlott gazdasági helyzetet még jobban lerontotta a *vámtarifa*, amely megnehezítette a külföldi gyártmányok behozatalát, a hazai iparnak pedig semmit sem segített. A gyártói termékek megdrágultak és ezzel a kereskedelem helyzete súlyosbodott. *A költségvetés ahelyett, hogy a dinár emelkedésével csökkenne, ami természetes volna, 30—40 százalékkal emelkedett.* Amellett a közgazdasági életre nehezedik a *korruptió súlyos terhe is*, valamint a lassú és drága adminisztráció teljes súlya.

Ezután a professzor megpróbált feleletet adni arra a kérdésre, hogy mi a teendő, hogy a válságot megszüntessük. Szerinte a betegség gyógyszerai a következők:

Keresztül kell vinni a teljes decentralizációt, tartományi autonómiákat kell létesíteni, egyedül arra kell tekintettel lenni, hogy a *tartományok gazdaságilag életképesek legyenek, tekintet nélkül a történelmi, nemzeti és politikai momentumokra.* Ebből a célból meg kell csinálni az alkotmány komoly, alapos és tudományosan megalapozott revízióját.

A költségvetést redukálni kell. A költségvetést csak akkor lehet csökkenteni, ha megszűnik a mai pártkormányzati rendszer. A jelenlegi pártkormányzat idején az uralkodó pártoknak szükségük van a nagy költségvetésre, mert az állami bevételeket szentesítik a választók között a legkülönbözőbb formában: pénzben, állásban, szubvencióban, szállásokban stb. *Meg kell szüntetni a párt-diktaturát és redukálni kell a tisztviselők létszámát, mert a költségvetés legnagyobb része személyi kiadásokra megy.* Háromszázhármaszerezer tisztviselő és nyugdíjas van, holott 150.000 is elég volna. A többieket küldjék vissza a földműveléshez, amíg meg nem fizomul a kezük, vagy a gyártáshoz.

Külföldi kölcsönt kell felvenni, igen nagy összegűt és olcsót, ki kell fejleszteni a gyártást, a közlekedést tökéletesíteni kell és *a hitelt meg kell szervezni.* El kell érnünk, hogy

az állam egész lakossága, tekintet nélkül nemzetiségükre úgy érezték magukat, mint otthon: szabadoknak és függetleneknek

és ezzel bebizonyítjuk a külföld előtt, hogy ez komoly és szolid állam, amely akarja és tudja teljesíteni kötelezettségeit.

Az alkotmány szükségszerű revízióját, a költségvetés csökkentését és egy nagy külföldi kölcsön lekötését csak egy olyan

rezsím képes keresztülvinni, amely nem függ egyesek személyes pillanatnyi érdekeiktől, mert ma kizárólag ezek az érdekek játszanak szerepet a parlamenti életben. Ezeket a feladatokat csak az a rezsím oldhatja meg, amely a pártkiktaturától független, azaz egy

felülről jövő nyílt diktatura, amelynek szakemberek állnak szolgálatában. Ha az országnak van élettereje, *rá kell térnie erre a radikális megoldásra.*

Sajnos, ma ebben az országban nincs egyetlen szervezett erő, amely alapja lehetne az ilyen diktaturának, kivéve a hadsereget. Ezért legvalószínűbb, hogy — akár kívánjuk, akár nem —

a hadsereg mihamarabb kezébe veszi a kezdeményezést.

A diktatura nem lehet tartós, mert a nép megízlelte a politikai szabadságot, és vissza fogják azt követelni. A szabadság ideiglenes megszüntetése talán alkalmas arra, hogy végrehajtsák a polgárság átcsoportosítását gazdasági, osztály- és szakmai érdekek szerint, hogy a társadalmat átszervezzék és hogy tisztább és nemesebb izlés alakuljon ki a politikai életben.

— Ma legfontosabb, hogy kimeneküljünk a káosz és mocsárba, amelyben semmi sem fejlődik, minden csak rothad. A népek tömegeiben már forr valami. Egyesek félnek, mások haragszanak, ismét mások pedig remélnek: érzik a diktatura közeledtét. De a nemzet lelke háborog, mint a tenger és ez az élet és erő jele. Ezért nincs okunk félni a jövőtől, bármilyen akadályok tömegén kell is átmennünk...

Dr. Jovanovic Dragoljub egyetemi tanár szenzációs előadása óriási érdeklődést és szokatlanul nagy feltűnést keltett.

Nem lehet lefoglalni az agrárérdekeltek ingatlanait és ingóságait

Akik kamatmentes kölcsönt kaptak, kötelesek termésüket és ingóságukat biztosítani

Az agrárreformminiszter törvényerőre rendeletet bocsájtott ki, amely nemcsak az agrárérdekeltek körében, hanem a mezőgazdasági érdekeltek sorában is bizovára nagy feltűnést fog keltetni.

1922 május huszadikán alkották meg azt a törvényt, amely a kamatmentes állami kölcsönök folyósítását engedélyezte. A törvény életbelépése óta az agrárminisztérium 120 millió dinárt folyósított ilyen kölcsönök címén, az ország mind a hat agrárszövetségének. Ezekből az összegekből nagyjából házak épültek, ugyahogy sok helyütt egész új falvak keletkeztek, csak a Novisadon székülő agrárszövetség területén, amely a Bácskára és Szerémségre terjed ki, 4200 ilyen ház épült fel és azokat az agrárszövetség 1924 és 1925-ös éveken építette fel. Olyan időben tehát, amikor úgy az épületanyag, főleg a fa és a cserép ára a legmagasabb volt és így érthető, hogy már akkor mozgalom indult meg az agrárigénylők és telpek körében, hogy az agrárminisztérium valorizálja az agrárigénylők és telpek tartozásait, különösen azokat, amelyek házépítésekkel kifolyólag állanak fenn.

Az 1927/1928. évi pénzügyi törvénynek 289-ik szakasza felhatalmazta az agrárminisztériumot, hogy dolgozzon ki törvényerővel bíró valorizációs törvényt, illetve alkalmazza azt a mai viszonyokra.

Az agrárminiszter élve ezzel a törvényes felhatalmazással múlt évi novemberében kiadta a valorizációs rendeletet, amely szerint minden egyes agrárszövetség területén külön-külön háromtagú valorizációs bizottság szerveztessék, amely a rendeletben előírt módon végezze el az egyes agrárigénylők és telpek tartozásainak valorizálását. A valorizációs skála szerint a legnagyobb leírás negyven százalékos, a legkisebb tizenöt százalékos és pedig aszerint, hogy milyen évben folyósították a kölcsönt. Ezek a valorizációs bizottságok már megkezdték a helyszínen a munkájukat és a valorizálás erősen folyamatban van.

Az 1922-ik évi május huszadiki törvény 17-ik szakasza nem egészen érthető módon oldotta meg az állami kölcsönök biztosításának kérdését. Ezért az agrárminisztérium ezévi március harmincegyedikén, hivatkozással az 1927—1928 évi pénzügyi törvényre, mely felhatalmazást adott, hogy egészítse ki az 1922 május huszadikán alkotott törvényt, úgy intézkedett, *hogy mindazokra az ingatlanokra és ingóságokra, amelyeket kamatmentes állami kölcsönből szereztek be, sem biztosítási, sem kielégítési végrehajtás nem vezethető és ezekre az ingatlanokra és ingóságokra az állam, illetve az agrárszövetségek elsőbbségi jogát biztosítják.*

Az agrárigénylők tehát az állami kölcsönből szerzett ingatlanait és ingóságukat nem zálogosíthatják el, azokat harmadik személyek le nem foglalhatják.

Kötelezi azokat az agrárérdekelteket és agrárigénylőket, akik állami kamatmentes kölcsönt kaptak, hogy az agrárszövetségek útján ingatlanukat és ingóságukat bebiztosítsák. Ez a rendelet az első lépés ahhoz, hogy az összes mezőgazdákat kötelezzék, hogy tűz és jég ellen ingóságukat, ingatlanukat és termésüket bebiztosítsák.

Valutareformok a Balkán államokban

A franciák is részt akarnak venni a dinár stabilizálásában

A Balkán államok gazdasági fejlődésében az ideiglenes kétségtelenül különleges jelentőségű lesz, mert az előkészületekből következőleg, a Balkán államok összes valutáit ebben az évben törvényesen stabilizálják.

Kivételt Albánia fog képezni, amelynek új valutáját tudvalevőleg 1926-ban állapították meg és így Albániában rövidesen nem kerül sor a valutakerés újabb rendezésére, annál is inkább, mert az albán frank többé-kevésbé olasz hübérválatának tekinthető.

Legrégőbb idő óta a bolgár leva stabilizálódott (1923 óta) és három év óta változatlan a dinár is egy évi stabilizációra tekinthet vissza a görög drachma és utolsóinak szünt meg a román lei árhullámzása. A görög új Nemzeti banknak a szanálási kölcsönből három millió font sterlinget utaltak át és így a bank már e hónap vége felé, de legkésőbb május elején megkezdte a működését, amelyet rövidesen követni fog a drachma új aranyértékének megállapítása.

Vajon milyen utat fog követni Bulgária valutareformjánál, ezidőszert még ismeretlen, mert mindenképpen be kell várnia 4.5 millió font sterlinges államkölcsön jegyzésének eredményét, amelyet mint ismeretes, a Népszövetség a közelmúltban engedélyezett. A Népszövetség már az elmúlt év decemberében kívánta a kölcsön jegyzésre való bocsájtását, de Bulgária vonakodott az állami jellegű Nemzeti-bankját részvénytársasággá átalakítani. A márciusi népszö-

vetségi ülések alkalmával sikerült a bolgár kölcsön ügyében kompromisszumot létrehozni, amely szerint a legközelebbi két évben a bolgár Nemzeti-bank jelenlegi helyzetén és jellegén változás nem fog történni és csak a meg alapítást követő harmadik évben alakul át részvénytársasággá. A 4.5 millió font sterlinges államkölcsön fele a bolgár Nemzeti-bank alaptőkéjének emelésére fog szolgálni.

Jugoszláviában március elején oldották meg az 1926 szeptember óta a Nemzeti-banknál üresedésben levő kormányzói szék betöltésének ügyét és a Nemzeti-bank javára dönt el, mert az új kormányzó Srećkovic Ljuba, a Nemzeti-bank igazgatóságának egyik jelöltje lett. Ezzel a valutareform utjának egyengetését megkönnyítették. A dinár törvényes stabilizálása a mai árfolyamán, vagyis egy aranydinár *egyenlő tízenegy papirdinárral*, fog megtörténni. De hogy a legközelebb jegyzésre bocsájtandó ötven millió font sterlinges kölcsön első részletét (12 millió) a stabilizálás céljaira fordítják-e, még nincs megállapítva.

Amint ismeretes, a francia pénzügyi körök nagyobb érdeklődést tanúsítanak Jugoszlávia és Románia valutareformja iránt és a francia lapok szerint a francia pénzügyi körök hajlandók a két valutát Franciaország védnöksége alatt keresztülvinni. Erre azonban természetesen csak akkor kerülne sor, ha az angol kölcsön ratifikálása nem sikerül, vagy a kölcsönből nem jut elég fedezet a dinár stabilizálására.

Viharok és viták a dinár stabilizáció körül

A stabilizáció feltételei — Bajkics Bogdán dr. egyetemi tanár, pénzügyminiszterhelyettes előadása

Amikor az újságírók megkérdezték Vukicscevic Velja miniszterelnököt arra vonatkozólag, hogy mi a véleménye a dinár stabilizációról, akkor a miniszterelnök lakonikusan csak annyit mondott:

— A pénzügyminiszter még nem készült el a dinár stabilizációval. Akkor, amikor Markovics ur végezni fog ezzel a kérdéssel, majd a kormány is foglalkozni fog vele.

A pénzügyminiszter ugyátszik már fejezte a dinár stabilizációjára vonatkozó munkálatait és most már a minisztertanács is foglalkozott ezzel a kérdéssel. De nemcsak a minisztertanácsnak okozott súlyos gondot ennek a fogas kérdésnek a megoldása, hanem a gazdasági élet előkelőségei és az egyes gazdasági korporációk is nagyon sokat foglalkoznak a dinár stabilizációjának a kérdésével. Az egyik vélemény szerint

nem szabad most a gazdasági krízis tetőpontján a dinár stabilizációt végrehajtani és nem szabad a gazdasági életet újabb rázkódások soknak kitenni.

A másik vélemény szerint a gazdasági élet és különösen a külföldi kereskedelmi kapcsolatok előmozdítása érdekében nagy szükség van a dinár stabilizáció megvalósítására.

Az elmúlt napokban a beogradi egyetemen Bajkics Bogdán dr. egyetemi tanár, a pénzügyminiszter egyik helyettese egy előadást tartott, amelyben foglalkozott a dinár stabilizációjának a kérdésével. Az előadást vita is követte, amely vitában Nedelykovics Milorád, a Postatakarékpénztár vezérigazgatója és Csuresin, az iparkamarák vezértitkára is rész vett. Bajkics tanár a dinár stabilizáció megvalósításához öt feltételt állított fel és a következő konklúziókra jutott: A dinár csak akkor szabad stabilizálni:

1. ha aktív az ország fizetési mérlege,
2. ha a kormányának a dinár stabilizációjára meg van a megfelelő deviza készlete,
3. ha az ország külföldi adósságai rendezve vannak,
4. ha a gazdasági élet minden tekintetben egyezik a pénzforgalommal,
5. ha a budget nem mutat fel passzívát és rendezve vannak az összes függő adósságok.

Bajkics tanár véleménye szerint a dinár stabilizáció szempontjából az ország tényleg egyetlen egy feltételt sem tud kielégíteni. Az ország budgetje passzív, sőt deficit is mutatkozik, az adósságok még nincsenek mind rendezve, ha a francia adósságokat most már rendezte is a kormány, hol van pl. a vasúti vasutak elvételéből folyó kétszáz millió aranydináros adósságok rendezése. A Narodna Bankának nincsen meg a dinár stabilizációjához szükséges devizafedezete. Bajkics is arra a következtetésre jutott, hogy ha most nem is tudunk minden feltételt teljesíteni mégis

van egy többletünk, amely most már megengedi a dinár stabilizációt és ez a többlet a külföldi kölcsön, amely már uton van és amelynek a megvalósítása most már nagyobb akadályokba nem fog ütközni.

Bajkics szerint a tavalyi esztendő fizetési mérlege tulajdonképen aktív volt, mert az állam olyan kölcsönöket kapott, amelyek legalább papiroson aktívá teszik a fizetési mérleget. Bajkics szerint a valutareform végrehajtása tulajdonképen már nem is olyan fontos a pénzügyminiszternek, mint inkább a külföldi kölcsön, mert a miniszter tudja, hogy valutareform nélkül nincsen külföldi kölcsön, viszont ha nincsen külföldi kölcsön, akkor ezen logika szerint a valutareformot nem is kell megvalósítani. A költségvetési deficitet a dinár stabilizáció érdekében el kell tüntetni. Az ország fizetési mérlege az elmúlt esztendőben 800 millió dinárral volt passzív, viszont külföldi kölcsön az országba 1400 millió dinár jött be. Bajkics szerint ez az 1400 millió dinár, amelyet külföldi

valutában kaptunk elégséges arra, hogy azt mondassuk, hogy a fizetési mérlegünk aktív. Bajkicsnak ez az érvelését sem Csuresin dr. sem pedig Nedelykovics Milorád, a postatakrék vezérigazgatója nem vette magáé, hanem ezeket az érveléseket felületeseknek mondták.

A pénzügyminiszter az ellenfelei szerint egy könyvében Bajkics tanárral ellentétes álláspontot foglalt el és néhány esztendővel ezelőtt a miniszter arra az álláspontra helyezkedett, hogy aktív kereskedelmi mérleg nélkül nem szabad a dinár stabilizációt végrehajtani. Mert az igaz, hogy az elmúlt esztendőben 1400 millió dinár külföldi tőke került az országba, azonban mégsem lehet úgy számítani, hogy ezt az összeget az ország mind külföldi fizetések

A román kormány elvállalja a magyar pénzügyi intézetek jelzálogos követeléseinek behajtását

Budapestről jelentik: Ismertes, hogy a magyar-román pénzügyi egyezmény alapján a román kormány és a Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete között annak idején egyezmény jött létre. Ennek értelmében a magyar pénzügyi intézeteknek a román területen fekvő jelzálogos követeléseiket 1928 április 30-ig kell kiegyenlíteni, illetve a terminus ekkor jár le. Az érdekelt felek között történt meg egyezség útján kiegyenlítésre kerülő jelzálogos és egyéb követeléseket összeírják és azokat a magyar pénzügyi intézetek engedményezik.

Az engedményezés a román királyságra történik, vagyis a követelések behajtását a román kormány vállalja ma-

gedezésére fordíthatja, mert ezt 1400 millió dinár értékű külföldi valuta nagyrészt az országban költötték el és nem lehetett ezzel az összeggel a Narodna Bankának olyan pénzpólitikát folytatnia, amellyel csak dinár javításokat végezhetek külföldön.

Bajkics tanár érvelését a beogradi gazdasági körök sem fogadták kedvezően. Ezek szerint nem szabad akkor a dinárt stabilizálni, amikor csak ezáltal lehet a külföldi kölcsönt elérni. A külföldi kölcsön kell, azonban sokkal jobb lett volna, ha a pénzügyminiszter inkább egy kisebb kötelezettségű kölcsönt vállalt volna és hagyta volna a dinár stabilizációt egy olyan időre, amikor már az ország mindazoknak a gazdasági feltételeknek jobban tudott volna megfelelni, mint mostan. A dinár stabilizációt a gazdasági életnek saját magának természetesen kellett volna megvalósítania és nem kellene most stabilizációra ismét másfél milliárdot elkölteni, mert ezt az összeget a jugoszláv gazdasági élet sokkal jobban tudná felhasználni és a nagy alkotó munka gyümölcseiből a dinár stabilizáció sokkal könnyebben és minden zökkenés nélkül történt volna meg.

gára.

Értesülésünk szerint a román pénzügyminisztérium a magyar bankoknál most lépéseket tett aziránt, hogy a tárgyalásokat az egyezményben megjelölt és április 30-han kitűzött határidő letelte előtt megkezdjék és ugyanoly egyezményt kössön a TEBE-ben tömörült pénzügyi intézetekkel, mint amily egyezmény szabályozza a kommunális követelések kiegyenlítését.

Bukaresti jelentések szerint onnan a közeli napokban egy bizottság fog Budapestre érkezni, hogy a jelzálogos követelések kiegyenlítésének módozatait a magyar pénzügyi intézetekkel végrelegesen letárgyalja.

Hirek a nagyvilágból

Henry Ford Angliába érkezett. Londoni jelentés szerint Henry Ford felesége kíséretében odaérkezett és a Carlton-Hotelben szállt meg. Ford további tervei ismeretlenek, azonban utja valószínűleg üzleteivel is összefüggésben van. Ford valószínűleg ellátogat Franciaországba és Németországba is.

Oroszország 5 millió aranydollárt küld Németországba. Berlini jelentés szerint az orosz állami bank utasítást küldött Newyorkba, hogy az odaszállított 5 millió aranydollárt Németországba szállítsák, miután arra a szovjetkormány nem kapott hitelt Amerikában. Az aranyküldeményt egy berlini bank címére indították utnak, azonban a szovjetkormány ezideig nem közölte, milyen célból és melyik bank címére küldi az aranyat Németországba.

Májusban kerül kibocsátásra a francia stabilizációs kölcsön. Az »Echo de Paris« közlése szerint jövő hónapban kibocsátásra kerül a konszolidációs kölcsön, amellyel a frank végleges stabilizációját is keresztülvisszik. A francia jegybank továbbra is folytatja aranyvásárlásait és ha pontos adatok nem is állnak rendelkezésre, bizonyos, hogy ezek a vásárlások több milliárd frankot tesznek ki. A Banque de France politikája kétségkívül odairányul, hogy bankjegyeinek arany-beváltását biztosítsa. A francia nagybankok vezetői most tanácskoznak a kibocsátandó kölcsön feltételeiről.

Dánia 55 millió dolláros amerikai kölcsönt vesz fel. Koppenhágai jelentés szerint egy amerikai bank-konzorcium 55 millió dolláros dán államkölcsönt bocsát a napokban aláírásra. A kölcsön 4½%-os kamatozású és 33 éven belül törlesztendő. A kölcsönt kizárólag invenciók céljára fordítják és ezért a newyorki piacon valószínűleg többszörösen tulajgyzik majd a dán kölcsönt.

Amerika finanszírozza az angol elektroipart. Az angol elektroipar finanszírozása tekintetében legújabbán létrejött egy megállapodás, amelynek értelmében Amerika átveszi az angol elektroipar finanszírozását. Amerikai pénzcsoporthozon kívül a General Electric Co. is részt vesz az angol elektroipart alapításában, amely nemcsak Londont, hanem Anglia jelentős területét fogja árammal ellátni. Ugyancsak megvásárolta az amerikai villamosipart a Vickers-műveket, amelyek következtében nemcsak az áramszolgáltatás, hanem az elektroipari gyárak egyrésze is amerikai érdekeltesség kezébe kerül.

Az orosz filmprodukció és a filmexport. A napokban nyitották meg Leningrádban az orosz filmipar konferenciáját, amely alkalommal érdekes adatok kerültek nyilvánosságra az orosz filmprodukció eredményéről. Eszerint a belső földi produkció fejlődést mutat, azonban a filmexport igen csekély előrehaladást mutat. Az utolsó három évben összesen ötven orosz film került különböző külföldi államokban bemutatásra és az egész filmexport eredménye összesen 900.000 rubel. Ha tekintetbe vesszük, hogy a filmek előállításához szükséges felszerelések és nyersanyagok ez idő alatt négy millió rubelbe kerültek, amit kizárólag külföldről importáltak az oroszok, akkor érthető a szovjetkormány akciója, amellyel valamiképpen eltüntetni óhajtják a magas film-deficitet a külkereskedelmi mérlegből. Egyelőre azonban erre igen kevés a kilátás, miután egyetlen Amerikában készült orosz film (A volgai hajós) több eredményt ért el, mint az egész orosz filmexport, nem is említve egy amerikai standard-filmét, mint a »Bagdadi tolvaj«, amely ötmillió rubelt (2 millió dollár) eredményezett Amerikán kívül.

A német vegyészeti-, villamosági és bankrészvényeket fogják a newyorki tőzsdén jegyezni. Newyorki jelentés szerint Richard Pohl a berlini értéktőzsde elnöke odaérkezett és megkezdte tárgyalásait a tőzsde elnökével a német vezető-értékek ottani jegyzésére vonatkozólag. Egyelőre csak a vezető villamosági-, vegyi- és bankrészvények bevezetéséről van szó, amely ellen természetesen Newyorkban évi kifogást nem emeltek. Miután azonban az amerikai értékpapírforgalmat más bázison bonyolítják le, a technikai nehézségek elhárításáról fognak elsősorban tanácskozní. Németországban remélik, hogy ezáltal ezeket az akadályokat is sikerül elhárítani és ezzel új piacot teremtenek a német papírok egy részének.

Jövő évben megnyitják a spanyol világkiállítást. A barcelonai világkiállításra évek óta készül egész Spanyolország. A király védnöksége alatt 130 millió pezeta költséggel építik fel a nagyszabású kiállítást, amely a spanyol nép alkotó erejét és művészetét akarja az egész világ előtt behívenyíteni. A kiállítás színtere Barcelona mellett egy több, mint egy millió négyzetméter nagyságú park és a beépített terület több mint egynegyed millió négyzetméter. A városból földalatti vasutat építettek a kiállítási csarnokokhoz, ugyancsak a kikötőtől és a pályaudvaroktól külön vonatok fognak közlekedni a kiállítás tartama alatt. A művészeti és sportkiállításon kívül nagyszabású ipari kiállítást terveznek, amelyen a spanyol ipar, mezőgazdaság és kereskedelem teljes számban képviselve lesz. Külön csoportok lesznek az ipari kiállítás: motorok és gépek, szerszámok, mezőgazdaság és állattenyésztés, bányaipar, textil és ruházati ipar, építőipar, városépítés, városi üzemek, iparművészet, nyomdaipar, forgalmi eszközök stb. A spanyol világkiállítás megnyitását hír szerint az összes európai államok képviselhetik magukat.

Kétmillió alaptőkéje lesz a luxemburgi tőzsdének. Luxemburgi jelentés szerint a tőzsdét nem 6 millió, hanem 7 millió frank alaptőkével szervezik meg, hogy ezzel a nagyközönség részesedését is lehetővé tegyék. Tudvalevő, hogy a luxemburgi tőzsde megalapítása csak olyan alapon jöhetett létre, hogy a szükséges tőkét egy konzorcium és egy takarékpénztár bocsátja rendelkezésre. Miután a nagyközönség kifogást emelt az ellen, hogy a tőke nagyrészt egy konzorcium bocsátja rendelkezésre, kénytelen volt a kormány 1 millió frank összegű részesedést a nagyközönség körében jegyzésre bocsátani. Ilyenformán a luxemburgi börze 7 milliós alaptőkéből 3¼ milliót a nagyközönség és egy takarékpénztár jegyez, úgyhogy a tőzsde majoritása nem kerül egy konzorcium kezébe.

Nagy gummi-besz a világpiacon. A londoni gummi-börzén április 5-ikén olyan besz volt, amely a piacot teljesen megingatta. Az áresés olyan nagyszabású volt, hogy egyáltalán nem kötöttek üzletet, miután az eladók minden ajánlatot elfogadtak és a vevőközönség tartózkodott a vásárlásoktól. A londoni piac véleménye szerint az áresés természetes és miután ez évben 50%-kal több gummi kerül a világpiacon, további áresés várható. Ezzel szemben Hollandiában az árak alátámasztására készülnék és még e hó folyamán egy bizottság megy Angliába, hogy erre vonatkozólag megállapodásra jussanak a holland és az angol érdekeltek. Szó van egy konvenció megkötéséről, amely a termelést és az árakat szabályozná.

Konzernbe tömörülnek az angol szövőgyárak. Az angol textilipar, amely ezideig nem szenvedett az ipari krízis alatt, úgy látszik nagyobb rentabilitásra törekszik és ezért konzernbe tömörül. A manchesteri szövőgyárak vezetősége úgy állapodott meg, hogy az 54 manchesteri gyár fuzionál és ezzel a konkurrenciát az egyes vállalatok között teljesen kikapcsolja. Három angol nagybank késznek nyilatkozott az új textilkonzern finanszírozására, úgy hogy a fuzió valószínűleg a legközelebbi időben belül létrejön.

A jegybankok párisi konferenciája. Párisi jelentés szerint ott a közeljövőben tanácskozássra jönnek össze a világ legnagyobb jegybankjainak vezetői, hogy a jövő együttműködéséről tárgyalásokat folytassanak. Hír szerint a legfontosabb: a frank stabilizációja és az ezzel összefüggő aranyvásárlások. Egyelőre a newyorki Föderal Reserve Bank, a Bank of England és a német jegybank két-két igazgatóval képviseltetik magukat a párisi tárgyalásokon.

Olaszországban leszállították a hivatalos kamatlábát. A lira stabilizációja óta az olasz jegybank politikája kétségtelenül enyhítette a stabilizációs krízist, amelynek legjobb bizonyítéka, hogy a Banca Italia ismételten kamatmérésre határozta el magát. Pénzügyi körök hetek óta számítottak a hivatalos kamatláb leszállítására, amely április első hetében meg is történt. Ezúttal a hivatalos diszkontot 6 1/2%-ról 6%-ra szállította le az olasz jegybank.

Direkt telefonösszeköttetés Berlin és Newyork között. Németország és Amerika között csak nemrég nyitották meg a telefonforgalmat olyan módon, hogy a beszélgetéseket Rugby angliai állomás közvetítette. Jelenleg lázas munka folyik Németországban, hogy a közvetlen telefonforgalmat Berlin és Amerika között üzembe helyezzék, aminek következményeképpen az angol közvetítőállomás teljesen kikapcsolódik. Így az amerikai telefonbeszélgetéseket gyorsabban bonyolítják majd le és a beszélgetések árát jelentősen mérsékelheti a német posta. A Transradio A.-G. közlése szerint az előkészítő munkálatok olyan stádiumba jutottak, hogy a német-amerikai közvetlen telefonösszeköttetést még a tavasz folyamán felvehetik. Ugyancsak ebben az évben nyitják meg a Berlin—Buenos Aires és a Berlin—Tokio közötti telefonforgalmat, amelyről gazdasági körök a tengerentúli kereskedelmi forgalom fellendülését várják.

Az Első Horvát Takarékos mérlege. A Prva Hrvatska Štedionica most tette közzé mérlegét, amelynek főbb tételei a következők: Aktivák: pénzkészlet 60,799,087.49 din., betétek pénzügyintézetnél 102,417,265.52 din., váltók 323,065,800.84 din., folyósz. követelések 1,212,337,089.03 din., saját vagyon 100,887,920.11 din., összesen 2,230,254,212.68 din. Passzívák: részvénytőke 75,000,000.— din., tartaléktőkék 57,220,311.48 din., nyugdíjalap 21,244,008.— din., betétek könyvre 1,322,278,891.— dinár, folyószámlán 170,538,393.18 din., nyereség 16,828,767.37 din. A részvényesek 8.9 százalék osztalékat kapnak.

Kölcsön remények. Beogradból jelentik: Beográdi pénzügyi körökben szinte mindennap hallani újabb és újabb kölcsön tervekről. Az elmúlt napokban nagyon sokat beszéltek a német villamosági ipar legnagyobb vállalatának az A. E. G.-nek egy kölcsönajánlatáról, amelyet ez a német társaság Beograd városának ajánlott volna fel. A kölcsön egy milliárd dinárról volna és ezt a kölcsönt Beograd város kizárólagosan beruházásokra költené el. Ezt a kölcsönhírt azonban még egy oldalról sem erősítették meg, sem pedig meg nem cáfolták. Beogradban nagyon nehéz lenne a kölcsöntervek a valódiságáról meggyőződni, mert ha tárgyalások tényleg folynának, akkor azokat Berlinben folytatják. Pénzügyi körök véleménye szerint az A. E. G.-vel folytatott tárgyalások az első fázison még nem haladtak túl és nem lehet számítani arra, hogy most a német gazdasági élet, amely maga is nagyon küzd és nehezen bírkozik meg a folyton feltornyosuló nehézségekkel, egy milliárdos kölcsönt tudjon idegenben elhelyezni. Sokat beszélnek még az Állami Jelzálog intézet újabb kölcsönéről is, amelyet a Jelzálogbank a Seligmann csoporttól venne fel abból a célból, hogy ezt az összeget az állam rendelkezésére bocsássák. Az Állami Jelzálog intézet a külföldön igen jó hírnévnek örvend, a külföldi és különösen a svájci és az amerikai pénzcsoportok nagyon szívesen kölnek a jugoszláv Állami Jelzálog intézettel kölcsönt sőt az sincsen kizárva, hogy amíg a nagy államkölcsön realizálva sincsen, addig az államot a Jelzálogbank fogja szorult helyzetéből kimenteni.

Expresszthajóforgalom a Dunán. Az Első Dunagőzhajózási Társaság, ezidén már április folyamán megkezdi természetes személyszállító gőzösével az expresszhajójártakot a személy- és expresszáruforgalomban Wien, Bratislava, Budapest, Beograd és Giurgiu között. A hajók hetenként kétszer közlekednek úgy hegy, mint völgymentben. Az első hajó, mely április 15-ikén indul Wienből, Beogradból április 17-ikén megy tovább Giurgevoba. Hegymentben az első hajó, mely Giurgevóból április 20-ikán indul, Beogradból április 23-ikán megy Wienbe. Az SHS. királyságban a hajók a következő állomásokat érintik: Bezdán, Osiziek (átállítás Almáson), Vukovár, Noviszad, Zemun, Beograd, Szmederevó, Veliko-Gradiste. Romániában: Bázias, Moldova veche, Orsova, Turn-Szeverin, Calafat, Corabia, Turn Magurele, Giurgiu. Bulgáriában: Vidin, Lom, Orechovo, Somovit, Swischtov, Russe állomásokat. Osiziek és Almás között külön összekötőhajó fogja a forgalmat lebonyolítani, miáltal a kényelmes csatlakozás Osiziekre és Osiziekre biztosítva van. A közvetlen átszállás az expressz, illetve az összekötő hajóról Almáson történik. Az utasoknak kitűnő konyha mellett fülké és hálólhelyek állanak a hajókon rendelkezésre. Az expressz hajókkal való utazásnál átutazási vizum nem szükséges, csupán a rendeltetési állam beutazási vizuma.

BELFÖLD

Katasztrófaúsák az idej szilvatermés kilátásai. Beogradból jelentik: Jugoszlávia szilvatermése és szilvaexportja évről-évre rosszabb eredményeket mutat. Az idej szilvatermés nem mutatkozik olyanak, a milyent a hároméves rossz termés után vártak, sőt az idén a rossz termés kilátásokhoz még különféle szilvabetegségek is járultak. Különösen a szerbiai szilvatermő területeiről érkeznek olyan hírek, amelyek nagyon elszomorítóak, például Valjevóban semmiféle termésre sem lehet számítani. Az elmúlt évben Valjevó környékén 500.000 kiló szilva ment tönkre. A szilvát a valjevói vidéken ugyanis ismeretlen betegségek támadták meg. A podgorski kerületben 3.800 hektár területen teremne szilva, de már az elmúlt esztendőben a kártékony rovarok pusztításai miatt mindössze 1.200 hektáron termett. Uziaca, Mladenoce környékén szintén nagyon rosszak a szilvatermés kilátások. A minisztertanács egy millió dinárt bocsátott a szilvatermelők rendelkezésére, hogy a kártékony rovarok ellen hathatósan tudjanak védekezni, azonban úgy látszik, hogy az egy millió dinár erre a célra kevés. A földművelésügyi minisztérium a mezőgazdasági hitelosztályon keresztül szintén nagyobb összeget adott a kártékony rovarok pusztításainak kitett szilvás gazdák megmentésére, azonban mindezek az összegek kevésnek bizonyultak ennek a nagy feladatnak a megoldására. A szerbiai szilvás gazdák sem tudnak most újabb szilvafákat beszerezni, mert a tavalyi szárazság a szerbiai gazdákat minden pénzkészletüktől megfosztotta. Most már csak mentési munkákról lehet szó és ha a minisztérium, valamint a mezőgazdasági osztály által rendelkezésre bocsátott összeget jól tudják a gazdák felhasználni, akkor a még épen maradt szilvafákat az idej termés számára talán még meg lehet menteni.

hetes tartós esőzésre volna szükség, amely azután az eddigi terméskilátásokat megjavíthatná. Az idej hosszú tél és a tartós hótakaró a téli vetemények fejlődését nagyon kedvezően befolyásolta, azonban a most már tartósnak induló szárazság a februári szép reményeket kezdi halomra dönteni. A beográdi meteorológiai intézet április végére jósól tartós esőt. Ha ez a tartós eső bekövetkezik, akkor a terméskilátások nagyon meg fognak javulni és akkor az idej terméseredmények az tavalyi rossz esztendőért a gazdákat, de általában az egész gazdasági életet erősen kárpótolni fognak.

Árlejtések. Noviszadról jelentik: A noviszadi postaigazgatóság május 1-én akkumulátorbatteria beszerzésére, május 2-ikán irodai kellékek beszerzésére, a zemuni tengerészeti parancsnokság május 2-ikán 2000 takaró beszerzésére, a petrovadinai repülőparancsnokság április 28-ikán távbeszélő huzalokra árlejtést hirdet.

10.000 kereskedőnek és iparosnak kell utólag bejegyzési illetéket fizetni
A pénzügyminiszter sérelmes rendelete

Noviszadról jelentik: A pénzügyminiszterium nemrég kelt rendeletében kimondotta, hogy az összes kereskedelmi és ipari cégek, tekintet nélkül arra, hogy be vannak-e jegyezve, kötelesek a rendes bejegyzési illetéket megfizetni. A miniszteriumnak rendelete az érdekelt körében nagy elégedetlenséget keltett, annál is inkább, mert az illetékes hatóságok a rendelet értelmében sok helyen, már meg is kezdték az illetékek behajtását. Emiatt az érdekelt a vajdasági kereskedelmi, ipari és gyáripari kamarához fordultak, hogy hasson oda az illetékes hatóságoknál, hogy a rendeletet vonják vissza.

A kereskedelmi és iparkamara hétfőn terjedelmes beadványt intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben állást foglal a pénzügyminiszter rendelete ellen és kéri a rendelet hatályon kívül helyezését, valamint, hogy a megkezdett illetékbehajtásokat azonnal függesztesse, egy jogállamban sem történhetik meg, szék fel.

A kamara azon az állásponton van, hogy a pénzügyminiszterium rendeletével egyszerűen megváltoztassák a fennálló és érvényben levő kereskedelmi és ipari törvényt. A kamara szerint, a pénzügyminiszteriumnak nincs joga megállapítani, hogy kik kötelesek az egyes illetékeket fizetni, hanem csak az illetékek összegének megszabása tartozik hatásköréhez és a kereskedelmi törvény szabja meg, hogy kik tartoznak megfizetni az egyes illetékeket.

A pénzügyminiszter rendelete szerint csak a vajdasági kamara területéről több mint tizezer kereskedő és iparos tartozna utólag megfizetni a 3—400 dináros bejegyzési illetéket.

Az érdekelt körök nagy figyelemmel kísérik a kérdés tisztázását, amely a kereskedelemügyi miniszter állásfoglalásától függ. Amint értesülünk a napokban népes küldöttség fogja felkeresni a pénzügyi és kereskedelemügyi minisztereket a rendelet visszavonása érdekében.

Háromszáz dinár
értéket meghaladó
könyvrendelést
részletfizetésre
is szállít
A „MINERVA” KÖNYVOSZTALYA
— Csak értékes könyvet adunk el. —

A tüzifa szállítmányok fuvarlevélbejelentése. 1928 április hó 15-től, a tüzifa küldeményeknél a fuvarlevélbe kell vezetni a tüzifa vállaját is, továbbá, hogy hámozatlan, mert csak ebben az esetben alkalmazható a kivételes 28, illetve 29 díjszabási osztály.

Jugoszlávia február havi kivitele. Noviszadról jelentik: A vámvezéregazgatóság statisztikai kimutatása szerint februárban a kivitel 294.760 tonnát, 438,962.558 papirdinárt, vagyis 40 millió 089.369 aranydinárt tett ki. Eszerint a múlt évi februárral szemben 26,868 tonnával kevesebb (8.35 százalék) volt a kivitel és értékben a csökkenés 16 millió 442.360 dinár, vagyis 3.58 százalékkal kevesebb. Érdekes a kimutatásnak az a tétele, hogy a kivitt buza és gabonaműek értéke nem érte el az egymillió dinárt, míg tavaly ugyanebben a hónapban a kivitt gabona értéke meghaladta a 70 millió dinárt. Hogy a kivitel értékösszege nem mutat még nagyobb hanyatlást, az annak köszönhető, hogy komlóból, aszaltszilvából, tojásból, lovakból, fából, épületfából, faipari cikkekkel, rézből és más cikkekkel sokkal több került kivitelre. A februári kivitel értékösszegének legnagyobb része épületfából származott, amely 69,246,316 dinárt tett ki. A második helyen a tojás áll, amely 46,412,100 dinár értékben került kivitelre, azután előborju 35,901,860, marha 25,937,200 dinár, réz 25,400,000 dinár, aszaltszilva 17,886,514 dinár, kalciumcyanamid 14,343,000 dinár. Ez év első két hónapjában összesen 606,248, tonna került kivitelre 869,261,808 papirdinár, illetve 79,402,619 aranydinár értékben. A múlt év első két hónapjával szemben a kivitel 29,892 tonnával (4.69 százalék) 69,927,271 papirdinárral 7.39 százalék csökkent.

“Dama” Divatszalon Subotica

TOLSTOJEVA ULICA 21 SZ.

Gazdanap Molon és Adán. E hó 9-én a Bácskai Gazdasági Egyesület moli gazdakörében gazdanap volt, amelyen az egyesület részéről Inhoff József igazgató vett részt. A gazdanapon megalakult a közzgazdasági szakosztály. Elhatározták a gazdák, hogy a tiszavidéki gazdák részére pünkösdi másodnapján gazdagülést rendeznek az anyaegyesület támogatásával. Inhoff igazgató előadást tartott a gazdasági ifjusági szakosztályok hivatásáról. A szakosztály 31 gazdafiával nyomban megalakult és igazgatóvá Fritz adminisztrátort választották meg. Délután öt órakor az adai gazdakörben volt gazdaértekezlet. A gazdakör könyvtára javára este Gárdonyi »A Bor« című színművét mutatták be kifogástalan előadásban.

Üzleti könyveket

jó papíron,
szép és tartós kötésben
készít a

MINERVA-NYOMDA, SUBOTICA

KÉRJEN AJÁNLATOT 2134

SPORT

A magyar profibajnok kompletten jön Szuboticára

Görögkeleti husvétkor ritka sportélvezetben lesz része a szuboticiai közönségnek.

A budapesti profibajnok Ferencváros játsszik hétfőn a SzAND ellen.

A világhírű magyar csapat, amely ma kétségtelenül Középeurópa legegységesebb, legjobb együttese, kompletten jön Szuboticára és a következő felállításban játsszik a szuboticiai bajnok ellen:

Amsel — Takács L., Hungler — Fuhrmann, Bukovi, Obitz — Rázsó, Takács II., Turay, Szedlacsek, Kohut.

A csapat minden tagja többszörös magyar válogatott, mesterei a futballnak, akiknek nevét nem csak Magyarországon,

de egész Európában ismerik. A SzAND a következő csapattal veszi föl a küzdelmet:

Sifflis — Held, Beleszlin — Koplivics, Weisz, Ördög — Inotay, Kikics, Kovács, Horváth, Szilágyi.

Mint tartalékok szerepelnek: Jovanovics az új centerhalf és Gabriics, aki valószínűleg egy féldőt játszani fog Szilágyi helyett.

A mérkőzést valószínűleg Csajághy fogja levezetni.

A noviszadi NAK Szuboticán. A szubotici Sport vezetősége tárgyalásokat folytat a noviszadi NAK-al, amelyet görögkeleti husvét vasárnapjára akar lekötni. A tárgyalások még nem fejeződtek be, de olyan kedvezően folynak, hogy minden remény megvan arra, hogy a mérkőzést nyelbeütik. Ez esetben igen érdekes küzdelemre lehetünk elkészülve, mert a Sport, a szubotici futballsport erősen megtépzott presztízsét akarja visszaszerezni a NAK elleni győzelemmel. A noviszadi csapat igen erős ellenfél, játékosai között heten várossi válogatottak, köztük Schaeffer balszélső, Noviszad büszkesége. A mérkőzés a városligeti pályán kerül eldöntésre.

SZTARIBECSEJ

Szegedi TK—Soko 3:1 (1:0). Bíró: Danis. A szegedi csapat fölényesen győzött Dudás (2), Megyeri góljaival. A Soko gólját Futter lötte; egy tizenegyest a Soko nem tudott értékesíteni. Danis indisponáltan bíraskodott.

Vívószövetség alakul Beogradban. Husvétvasárnap alakul meg Beogradban a jugoszláv vívószövetség, amely első országos versenyét már következő vasárnap, április 15-én tartja meg Beogradban. Ezen a versenyen fog eldőlni, hogy kiket küld ki a jugoszláv vívószövetség az Olimpiaszra. A versenyen a szubotici vívóklub részéről Fröhlich Ferenc mérnök, Kaufér Géza és Farkas László vesznek részt.

Megkezdődik a teniszszezon Pálicson. A pálicsi teniszklub pálicsi pályán vasárnap lesz a szezonnyitás. A klub három új pályát építtetett és most nyolc pályával rendelkezik, úgyhogy korlátolt számban felvesznek még új tagokat. Jelentkezni Vály Béla útkárnál lehet. A teniszklub az idén nagyszerű programot fog lebonyolítani és a sportirányítást Balázs Iván, Jugoszlávia volt bajnoka fogja végezni. aki Becskerékről Szuboticára költözik állandó tartózkodásra.

TŐZSDE

Zürich, ápr. 11. (Zdrlat.) Beograd 9.1325, Páris 20.4325, London 25.3375, Newyork 518.925, Brüsszel 72.475, Milánó 27.40, Amszterdam 209.15, Berlin 124.10, Bécs 73.05, Szófia 3.74, Prága 15.38, Varsó 58.20, Budapest 90.625, Bukarest 3.265.

Szentai gabonaárak, ápr. 11. A szerdai piacon a következő árak szerepeltek: Buza 337.50 dinár, tengeri morzsolt azonnali szállításra 270 dinár, tavaszi szállításra 260—265 dinár, takarmányárpa 270—275 dinár, zab 280 dinár, rozs 310—315 dinár, köles 240—250 dinár, muharmag 750—800 dinár, heremag 1800 dinár, bab 340—345 dinár, burgonya 220—230 dinár, örlemények: nullás liszt 515 dinár, nullás liszt g 515 dinár, kettes főzőliszt 495 dinár, ötös kenyérliszt 465 dinár, hetes 325 dinár, nyolcas 240 dinár, korpá 235 dinár, konkolydara 250 dinár. Irányzat: változatlan. Kínálat, kereslet: minimális.

Szombori terménytőzsde, április 11. Buza bácskai vasut 340—345, rozs bácskai vasut 71—72 kilós 315—320, zab bácskai vasut 250—255, árpa takarmányi 61—62 kilós 260—265, takarmányi 63—64 kilós 270—275, tavaszi 65—66 kilós 290—295, új tengeri bácskai vasut 255—260, bab fehér nem válogatott 5—7 százalékos 380—390, fehér válogatott 420—430. Lisztek: Ög 465—485, Ög 465—485, kettes 440—460, ötös 420—440, hatos 350—370, hetes 300—320, nyolcas 215—225, korpá finom 210—215. Irányzat: változatlan.

Budapesti gabonatőzsde, ápr. 11. A gabonatőzsde irányzata szilárd. Ugy a készárúpiac, mint a határidőforgalomban tovább emelkedtek az árak. Hivatatos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacon: Buza májusra 33.22—33.42, zárlat 33.38—33.40, októberre 30.64—30.76, zárlat 30.74—30.76, rozs májusra 31.66—31.76, zárlat 31.72—31.74, októberre 25.94—26.10, zárlat 26, tengeri májusra 27.44—27.54, zárlat 27.46—27.48, júliusra 28.20—28.28, zárlat 28.24—28.26. A készárúpiac: Buza 32.90—34.40, rozs 31—31.25, árpa 30—31, sörárpa 32—34.50, köles 28.50—30, zab 32—32.75, tengeri 26.85—27.75, korpá 23—23.25.

Noviszadi terménytőzsde, április 11. Buza bácskai 77—78 kilós két százalékos 340—345. bánáti 78—79 kilós két

százalékos 337.50—342.50. Árpa bácskai tavaszi 64—65 kilós 290—295. Zab 250—257.50. Tengeri bácskai 257.80—262.50, bánáti 257.50—262.50. Lisztek: Ög és Ög bácskai 470—480, kettes számu 450—460, ötös 430—440, hatos 380—390, hetes 317.50—325, nyolcas 230—232.50, korpá 220—225.

Budapesti értéktőzsde, ápr. 11. Magyar Hítel 85, Osztrák Hítel 50.2, Keskedelmi Bank 114, Magyar Cukor 199, Georgia 16.1, Rimamurányi 108.5, Salgó 65.9, Kőszén 824, Bródi Vagon 5.4, Beocsini Cement 258, Nasci 184, Ganz Danubius 173.5, Ganz Villamos 153, Atheneum 29, Nova 47.6, Levante 26.4, Pesti Hazai 216. Irányzat: lanyha.

KINTORNA

— Disznóság! A lapok azt írják hogy minden olcsóbb lett!

— Az lehet, de mi erre felé nem olvasunk lapokat!

*
— Tudja, miért olyan elhagyatott ez a szálló?

— ? ?

— Így hirdet: Olyan, mint otthon.

*
Férj és feleség külföldre utaztak.

Most vannak először idegen országban, mert a férj csak az utóbbi időben gazdagodott meg. Az étkezőkocsiban, ahol ebédelnek, elegáns nemzetközi társaság ül az asztaloknál, akik előtt a házasság választékosan akar társalogni s a következő párbeszéd hangzik el:

— Nézd, Adolf, milyen arabeszk ez a táj!

— Róza! Nem arabeszk, hanem pithagoraszi!

— Áber Adolfdám édes, ez a két kifejezés teljesen anonim!

— Ugyan Róza, nem anonim, hanem szinagoga!...

Benedek Marcel Hamlet tanár úr

(40)

Szentpálinak gyötrelmes hetei voltak júliusban, Bartháék társaságában. Tudta, hogy így lesz, de mégsem változtatott azon a tervén, hogy meghívja őket Szentpálra. Más módja nem volt annak, hogy Lillával az esküvőig is együtt lehessen. Tőle egy napra sem tudott volna megválni. Túrte hát Kálmán szónokait, aki folyvást arról beszélt: mennyire megérdemli Szentpáli Gábor, hogy az ő leánya neki áldozza ifjuságát. Túrte Margit jelenlétét, aki többé nem esett ki közönyös nyugalomból — de a látásra Szentpáli nem tudta legyőzni magában a férfi iszonyodását, aki egyszer hidegen volt kénytelen elviselni egy fölgerjedt némbert csókját.

Sürgetni kellett volna az esküvőt, hogy minél előbb megszabaduljon tőlük. De valahogy félt a döntő lépéstől. Ugy érezte, hogy valami, valami még nincs rendben, valahol még ólálkodik egy titokzatos, leküzdési való ellenség, valamit még tisztázni kell kettejük és a sors között. Nem lehet az, hogy ő egyszerűen oltár elé vezet egy leányt s aztán boldogan élnek, míg meg nem halnak.

Lilla édes volt, szép volt, gyermekien vidám. Anyán gondos, pillanatra sem feledkezett meg a tudományról, izgatottan olvasta a külföldi folyóiratok egymásután érkező kritikáit Szentpáli könyvéről, mámorossá tették a dicséretet, szemérmélyes gyűlöletet érzett az aljas keltisták ellen, akik még mindig kardoskodni mertek a maguk igazsága mellett; csak egyet nem volt hajlandó megtenni: sohasem olvasta el Kertész Tamás

hosszu beszámoló levelét.

— Nagy dolgokat fedez föl az a gyerek, nagy dolgokat! — mondogatta apai büszkeséggel a professor.

— Utálom, — felelte változatlanul Lilla.

— Pedig bizonyosan szerelmes beléd, — mondta egyszer Szentpáli.

— Éppen azért.

Végtelen sétákat tettek kettesként a kertben ilyenkor is többnyire tudományos kérdésekről beszéltek, mintha valami szemérem-érzet nem engedte volna, hogy szerelmüket emlegetsek. Lilla ügyesen úgy irányította a beszélgetést, hogy Szentpáli felkaphasson valamelyik kedves veszőparipájára: akkor aztán egész előadásokat tartott a bámulva figyelő leánynak. — De amikor este elváltak s a szülei előtt illedelmesen megcsókolta a menyasszonyát: úgy érezte, hogy ma ismét elkerülték azt a lényeges kérdést, amely még mindig ott meredezik a boldogságuk kapuja előtt, lefátyolozott szobor gyanánt.

Egy utja volt Szentpálinak, amelyre sohasem vitte Lillát: minden reggel, amikor még az egész ház aludt, végigment a jegenyefasoron s leült a sirbolt elé, beszélgetni az édesanyjával.

Különös, kiszámíthatatlanok a halottak. Uralkodnak az élőkön, de nincs meg bennük az uralkodók legfőbb erénye: a következetesség. Hányszor változtatott már véleményt Clarisse, a mióta a családi sirboltban fekvőt! Ó, aki életében oly erős, oly határozott, oly következetes volt!

Lám, most is ilyeneket kérdez a fiától:

— Bizonyos vagy benne, fiam, hogy ez a gyermek asszony módjára szeret téged?

— De édesanyám! Hát nem maga biztatott, hogy Lilla boldog lesz mellettem?

— Igaz, igaz... De nem tetszik nekem, ahogy itt a kertben sétálni látlak. Az a leány

mintha csak a tudós nagyságától szédült volna meg. Nem tetszik az sem, ahogy reggel-este a csókjaidat türi. Türi, mondom: mert az ő ajka még nem melegedett át az érintésedtől.

— Anyám, ne beszéljen erről. Eszembe jut-tatja a Margit csókját...

— Tudom, utálatos volt. Mindig utálatos a csók, ha az egyik fél lángborul tőle, a másik hideg marad. De éppen ezért... nem félsz, hogy egyszer, majd ha másként csókolsz meg Lillát, ő fog megirtózni téled, úgy, ahogy te az anyjától megirtóztál?

— Mért mondta ki ezt, édesanyám! Hát persze, hogy félek. Ettől félek. De idővel csak fölébred benne az asszony. És amennyire szeretni tud, mégis csak engem szeret. Láthatja anyám, mennyire utálja azt a szegény, rokonszenves fiút, aki a szerelmével alkalmatlanodott neki!

— Nekem már gyanus kezd lenni ez a nagy utálat — mondja Clarisse. — Tí modernnek talán jobban, mélyebben is meg tudják magyarázni: én csak a Marlitt-regényekből tudom, hogy sokszor öntudatlan szerelem lappang az ilyesmi alatt.

— Anyám, ma igazán kegyetlen hozzám 1902-ben vagyunk s az egyetemi hallgatók között nem szaladgálnak Marlitt-hösnök.

— Jó, jó, hát nem szóltam semmit. De vigyázz. Most te vagy közel Lillához és Kertész Tamás van a ködlovag kellelmes helyzetében. Ebben neked is van némi érdemed...

— Azt akarja mondani, anyám, hogy azért utaztattam külföldre Kertész Tamást, mert meg akartam szabadulni egy fiatal vetélytársától?

— Nem, nem, fiam. Tudom, hogy eszedbe sem jutott ilyesmi. Csak a tudományért tetted, amit tettél...

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

Opštinsko Poglavarstvo u Apatinu prema rešenju opštinskoga predstavništva od 20. marta 1928. raspisuje ofertalnu licitaciju za uredjenje katastarskog operata čije zemljište iznaša oko 6.000 kat. jutara. Radovi koje će imati mernik poduzetnik izvršiti, kao i uveti mogu se videti u kancelariji opštinskog beležnika svaki dan od 8—12 pre podne i 2—5 po podne. Natjecati se može do uključivo 15. aprila 1928.

U Apatinu, 1. aprila 1928.

3326

Okružni Ured za Osiguranje Radnika u Subotici.

Br. 16114/927.

Okružni Ured za Osiguranje Radnika u Subotici održaće 20. aprila o. g. u sobi br. 2. Okružnog Ureda na Majšanskom putu u 3 sata po podne *pismenu ofertalnu licitaciju za opravku vila radničkog oporavilišta na Paliću.*

Opravke obuhvataju sledeće radove:

1. Zidarsko zemljane.
2. Tesarske.
3. Limarske.
4. Krovopokrivačke.
5. Pečarske.
6. Ličilarske.
7. Vodovod i kanalizacija.
8. Stolarske.

Ponude se mogu podnositi i posebno za svaku vrstu posla kao i za ceo posao.

Ponude u zatvorenim kovčima u kojima su cene označene brojevima i slovima i na kojima je na spoljnoj strani kuverte označen broj i predmet oglasa imaju se predati ovom Uredu najkasnije do 20. aprila 1928. god. u 12 sati do podne i moraju biti propisno taksirane po T. Br. 25. taksene tarife zakona o taksama.

Bliži uslovi licitacije, predračun, škice, planovi i sva obaveštenja o izvodjenju posla zainteresovani mogu dobiti u kancelariji inženjera Djule Vali.

Za sigurnost izvršenja dužni su ponudjači najkas-

nije do 20—IV—928. g. 10 časova položiti kauciju na blagajni ovog Ureda i to domaći 5%, a strani 10% od predračunske vrednosti posla, koji reflektiraju izvršiti.

O vrsti kaucije, interesenti mogu dobiti obaveštenje kod upravnika ureda soba br. 2.

Licítanti su dužni da u svoje ponude stave izjavu, da su im uslovi licitacije poznati, da pristaju, da prema njima učestvuju licitaciji.

Licítanti su dužni svojim ponudama priložiti uverenje o svojoj licitanskoj sposobnosti i to državljeni SHS pismenim uverenjem nadležne Komore.

Ponude, koje ne budu propisno taksirane, neodredjene ponude, ponude koje uslovljavaju izmenu uslova ustanovljene ovim oglasom, zatim ponude podnete posle zaključnog prijema i najzad telefonski i telegrafski podnete ponude neće se uzimati u postupak.

U Subotici, dne 3. aprila 1928.

3647

Okružni Ured za Osig. Radnika.

Magyar vizum nem szükséges

Kedvezményes vasúti utazás Budapestre és vissza

1928. április hó 23-tól május hó 7-ig

Fenti idő alatt a magyar határ vizum nélkül léphető át és a vizum Budapesten 50%-os kedvezményel adatik ki. A vizum két havi tartózkodásra jogosít.

Ugyancsak ezen idő alatt a Budapestre és vissza való utazásra lényeges vasúti díjmérséklések alkalmaztatnak.

A vizumnélküli utazásra, a vasúti és egyéb kedvezmények igénybevételére vonatkozó igazolványok a budapesti Nemzetközi Vásár alkalmából adatnak ki és az igazolványok a kiállítás kétszeri megtekintésére is feljogosítanak. (1928. április 28-tól május 7-ig.) Ezen igazolványok 40 dinár és portó beklüldése ellenében kaphatók a *Bácsmegyei Napló szuboticei, noviszádi, velikibeckereki és szombori kiadóhivatalaiban, Hirlap kiadóhivatalában*, nemkülönben:

Szabotícán: a Kereskedők és Gyárosok (Lloyd) Egyesületében, az Általános Hitelbanknál és a Közgazdasági Banknál, Radio Reklam Jugoslavija.

Noviszádon: az Agrária Szövetkezetenél, Kereskedelmi és Iparbanknál, a Putnik Utazási Irodánál, Hoffher és Schrantz, Lusztig Bankház és Merkur Bank.

Velikibeckerekén: Takarékpénztár.

Szomborban: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete (Lloyd), Bácskai Gazdasági Egyesület.

Pancseván: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Népbank R-T.

Topola: Kereskedők és Gyárosok Egyesületénél és Bácsopolai Takarékpénztárnál.

Novivrbas: Takarékpénztár R-T, Mezőgazdasági Bank.

Szenta: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Szelei Gazdakör, Novoszel János titkár.

Kula: Hitelbank R-T.

Velika Kikinda: Központi Takarékpénztár.

Odzsaci: Hódsági Takarékpénztár.

Csakovec: Horvát Általános Hitelbank.

Szari Becsej: Potiska Banka.

Vrsac: Szerb Iparbank R-T, és Szalay ügynökkégnél.

Beogradban: »Putnik« Utazási Iroda, Hálókocsi Társaság, Bank és Kereskedelmi R-T. (Terazija 5.), Utlevelhivatal és Magyar Kir. Kereskedelmi Képviselőt Utaazási Osztálya (Palata Akademia Nauka, tel. 20—23).

A Star. kanjižai Csodakut

ÁRTÉZI-FÜRDŐ

a város alatti szép népligetben

április 16-án megnyilik

Fürdőnkben **csuzos, rheumás bántalmak, ichias bénulások, ideg- és női bajok** biztosan és gyorsan gyógyulnak. Vidéki vendégek lakás miatt forduljanak a fürdőigazgatósághoz. Étkezés jól és olcsón a fürdő v.gadjában kapható. 3392

»AUTÓCAR«

NOVI SAD, Trifkovičev trg 5 - Telefon 21-32

FIAT-AUTÓK

esukott és nyitott, a legújabb típusok érkeztek. Legkedvezőbb fizetési feltételek. Állandó nagyra tartott FIAT és FORD

ALKATRÉSZEK BEN

Az összes gyártmányu

AUTÓGUMMIK

minden nagyságban, valamint a többi

AUTÓCIKKEK

nagy lerakata

346

A boldogulás legbiztosabb alapja: a jövőről való gondoskodás!

Minden embernek kötelessége övéiről és öregségére önmagáról gondoskodni!

Biztosítsa tehát magát a

»DUNAV«

biztosító részvénytársaság suboticei főügynökkégnél, ahol a legújabb rendszerű

takarékpersely-biztosítás köthető

Biz. fizet hetenként 10 dinárt és ezért kifizet a társaság:

megülés esetén	10.000 dinárt
halál esetén	10.000 dinárt
ba eseti halál esetén	20.000 dinárt
rokkantság esetén	10.000 dinárt

Az első heti részlet befizetése a biztosított teljes összeg felvételére jogosít

A „DUNAV“ életbiztosítási kötvényei a hadügyminisztérium 3640 sz. rendelete értelmében házassági óvadéku eismertetnek

Felvételi korhatár 60 év!

Orvosi vizsgálat kötelező!

AMERIKAI RENDSZERŰ ARUTERJESZTÉS.

Mindenki kap ingyen egy órát

A valódi „DELMOND“ pipereszappannak a jugoszláviai fogyasztókkal való megismertetése céljából minden tuca szappanhoz egy szép és jó asztali órát ajándékozunk. Egy tuca „Daimond“ toilette szappan ára órával együtt csak **120 dinár**. Semmi melléköltség! Ha 12 darabot egyenként vesz, akkor is megkapja az órát. **Kérje az ottani kereskedőtől!** Ezen rendszer rövid ideig tart! — Tegyen próbát és meg fog győződni, hogy a szappan is, az óra is külön-külön többet érnek.

Megrendelhető az SHS vezérképviselőjénél

ALEXANDER POLLAK BEOGRAD

HILENDARSKA 22.

Noviszadi lerakat BRACA MARER

1916

LABADOZONIAK VALÓJÁNÓX
GYENGESÉGNEL
ESETÉN
DESCHIENS
MÉNYRUPKÁRA
PÁLMÓGHÓBILNÁRA

VERSZEGENYSÉG

At. ORVOSOK, HÁZORVOSOK, HÓGY-
SZERZŐK, VITRÓVÁSÁR, SZIRUP, ÉR-
NYERESHŐSÉ, ÉS LÜBENTÉRE VÁSKEZTET-
MÉNVEKET MESSLE-FITUMULVA.

150 dináros havi részlet-
től kezdve vásárolhat egy komplett háló, ebédlőt és minden-
nemű butort. Magnagyobbitott üzemenkben a legmodernebb
butorokat elsőrendüen készítjük. Forduljon hozzánk biza-
lommal, mielőtt butort vásárol!

Szenti és Virág mübutorgyár
Subotica, Sudarevičeva ul. 54—56. Tel. 383

3407

A Szubotcai Öndíró Iparosok és Polgárok Jótékony Betegsegélyző Egyesülete értesíti a t. tagjait, hogy rendelését f. évi április hó 20.-án saját házába, trg Cirila I Metoda br. 1/d alá (nagytemplommal szembeni kis ucca) helyezi át.

Tagfelvétel addig a régi helyiségben, Trumbiceva ulica 8. 2838

Ne koplalj, de légy karcsu!

Gazdák!
A valódi **zöldpor**
1/2 kg-os csomagokban **"Aeroplan"** védjeggyel, mint itt látható, jön forgalomba.
Ingyen ismertetőt küld és viszonteladóknak szállítja:
Kemikalija Novisad
Futoški put 27

IV. OSIJEKI VÁSÁR
APRILIS 8-17
VÁSÁRIGAZOLVÁNY a kiállítás látogatására és a vasúti menetdíj-kedvezményre jogosít **csak 10 dinár**
Kapható a tiszteletbeli képviselőnél: **Rádló-Reklám** Subotica, Manojlovićeva ul. 2035

ARSOTIN
kitűnően bevált védekező-szerrel való permetezés **megnagyobbítja gyümölcs- és szőlőtermését,** mert tőle biztos eredménnyel kipusztul a **gyümölcsfereg szőlőmoly hernyó ilonca**
és a szőlő- és gyümölcsfa összes rovarkártevői. Szőlőnél tegyen már az első permetezésnél **Arsotin**-t a kékköves vízbe, gyümölcsfákat pedig permetezze rügyfakadás után **Arsotin**-nal. Rendelje meg már most sürgősen ezt a világhírű növényvédelmező szert, hogy idejében megkaphassa **3651**
Ára kilogrammonként 50 din., mely 200 liter folyadékra elég
Kérjen díjmentes képes használati utasítást!
Schweiger M. Lajos
Subotica, Tolstojeva ulica 17

Művészlapok foto „REKORD” műtermében
Aleksandrova ulica 13. Bármely színben 6 drb. 40 dinár. Bármely régi kép utáni nagyítás 30x40-es 100.- dinár

LEGFINOMABB FRANCIA TÁBLAOLAJ
ZÖLD KERESZT **"CROIX VERTE"**
KÜLÖNLEGESSÉG
SALÁTÁKHOZ MAJONNÉZEKHEZ FŐZÉSRE ÉS SÜTÉSRE
S. H. S. VEZÉRKÉPVISELET
IGNACE FLECHE & Co. BEOGRAD

ELŐNYOMDÁT
legmodernebb stílus rajzokkal és keltékkel legolcsóbban szállít
LEOPOLD SÁMUEL, SENTA
modern előnyomlástechnikai gyára
Relief-festés tanítása az összes
hozzáfutó festékek, porok és keltékkel kaphatók **946**

Jömegjelenésű urak és nők
lehetnek nyugdíjas tisztviselők és intelligens iparosok is, kik havt **3-4000 dinár biztos kereset**hez akarnak jutni
forduljanak az alanti címhez. Folyósítunk továbbá rendezett amortizációs bankkölcsönöket a legolcsóbb kamattal mellet **PRVA GRADJEVINSKA BANKA, BEOGRAD**
Generalno Zastupstvo Subotica, Pašićeva 12 (Gözlőrdőpület)

Fával égetett fehér darabos **meszet**, elsőrendű **építőmeszet**, **beocsini portland cementet**, alab. **gipszet**, száraz pormentes **faszenet**, pécsi **kovácsszenet** ajánl
RÉVAI ADOLF
1971 Subotica, Sokolska ulica 2 — Telefon 551

METROPOL GARAGE
Subotica, Olobodjenje 23 (Senta ut)
Elvállalja az összes e szakmába vágó munkákat **garancia** mellett
Mérsékelt árak! Szolid kiszolgálás!

Kovács Antal-féle téglagyár bérlője
Hermann Vilmos, Subotica
ajánl legolcsóbban mindenfajta építő **TÉGLÁT**
chamotte-téglát és -lisztet saját iparvágányán waggonba rakva, valamint Subotican az építkezés helyszínére szállítva, kedvező fizetési feltételek mellett
Levél- és táviratcím:
Hermann Vilmos Subotica
Telefon: 6-68

Ujból kaphatók:
Galsworthy: Forsyte Saga I-III... 180.—
Babits: Halál fia... 150.—
Blró: Vizözön... 24.—
Lesage: Gil Blas I-II... 128.—
Ibanez: Nőgyűlölők... 40.—
Londonné: Jack London élete... 85.—
Zilahy: Két fogoly I-II... 124.—
Valamennyi könyv megrendelhető a „Minerva R. T.” könyvosztályában Subotican

HA könyvszakértőre lesz szüksége, írjon: **BORBÉLY L., Novisad. Postafiók 75** **3628**

Mielőtt építkezéshez mész-
cement-, gipsz-, oltottmész-, fedőlemez- vagy más építkezési anyagokban, vagonátelben vagy kisebb mennyiségben szükségletét beszerezni, kérjen ajánlatot **Sipos Sándor mésztermelőtől**
SUBOTICA, I. Sokolska (Gombkötő) ul. 6. Telefon 868 és 867

Malmok, gyárosok, kereskedők **figyelmébe!**
Zsákok, bálák, postacsomagok részben acéllemez plombák bármilyen kívánt dombornyomású felirattal
Weitzenfeld és Társa cégnél Subotica

Teherpályaudvarral szemben már 5 éve fennálló **FATELEP**
elköltözés miatt **KIADÓ**
Bővebbet: Subotica, Preradovića ul. 18. Telefon 12 **3163**

Diszkertek, villa- és udvari kerteké spec. állás tervezéssel készítek, egy-azintén kertek é landó gondozását vállalom
Szőlőtelepítést
feltele szántóföldi ban, mészirtalmu agyagos földben, flixor-ellenálló 2-3 éves legjobb amerikai anyagra oltott kor-és csemege-szőlőfajtákka, az ország bármely részén telepítek.
Vágó György műterész
Subotica, IV., Bene Sudarevićeva ulica 28 **3215**

Három új gőzcséplőgarnitúra eladó.
A lokomobilon a világhírű Henschel u. Söbne Kasel német gyár gyártmányai 7/12 HP. a megfelelő Standard gyártmányu cséplővel.
Bővebb felvilágosítással szolgál:
Gligić és Társai cég Novisad,
Kr. Aleksandra ulica 10. Telefon 21-16. **3171**

Szabadalmazott jégszekrényeket
40% jégmegtakarítással gyárt
Braća Goldner többszörösen kitüntetett **Szubotica,** Jugovića ulica 20
jégszekrénygyára **Kérjen árjegyzéket!**

PET-GER

permetező
felülmut minden
eddigit!

Nincs üzemzavar,
nem kell javítani!
Suboticei lerakat:
Weiner Géza
vaskereskedés
Gyártja:
Goldberger Péter
Sv.-Miletić 3595

Gyermekkosci-
szaküzlet

KRAUSZ EDE
NOVISAD
Az egyedüli és legnagyobb rak-
lár Jugoszláviában.
Konkurencia nélküli árak.

Olcsó
tűzifa

100 kg. vágott és aprított
fa 30— dinár házhoz szál-
litva. Pontos mérésért
garantálunk. Gyors és
pontos kiszolgálás
„BOSNA“
tákereskedés, Subotica, a va-
suti teherpályaudvar mögött.
Telefon 512 2629

ÉPÜLET
BUTOR
PORTAL

művészi kivitelben, legelőny-
sebben
Mért Lajos
asztalos műhelyében készülnek
Subotica, Jugovića ulica 13.
Arájánlattal vidékre is
díjmentesen szolgál.
Tanoncok felvétetnek

Szalmakalap

legolcsóbban kapható
a sentai szalma alap-
gyárban. Kérjen min-
tát és arájánlatot
Fuchs Bernát és Salamon
Senta 2656

Zongorák
Hegezők,
Csellók,
Fuvolák
Harmonikák,
legnagyobb
választékban és
legolcsóbban
S. MACHNITZ
hangszeripartelepén.
Anunovića ul. 1.
(Reichl-palota mellett.)

Asztalosműhely
áthelyezés

Értesitem a ub. vendéközönséget
és megrendelőimet, hogy asz-
talosműhelyemet saját há-
zamba, Petrogradska (St. n)
ul. 34. helyeztem át.
HADNAGY ISTVAN
asztalosmester

Hol
vásárol
a vidéki
Suboticán

RÁDIÓ

KONRATH D. D.

RÁDIÓKÉSZÜLÉKEI

OLCSÓK, JÓK, MEGBIZHATÓK

AUTÓ- és RÁDIÓ-
AKKUMULÁTORT

készít és javít — Akkumulátor alkatrészek és villanszerelés
anyagok gyári áron kaphatók

VLADISLAV WILHELM

villamosvilágítási és erőátviteli vállalat, Pašičeva ulica 2

KERÉKPÁR

Dürkop-kerékpár
Dürkop-varrógép
Columbia-gramofon
S. Ad. Engl-nél, Rudić ul.

KÉP ÉS KÉPKERET

Szentszobrok, oltárok, szószékek és
teljes templomberendezések
F. BACHINGER

képkerepező és aranyozó cégnél
Subotica, Aleksandrova ul. 13. B. Sudarevićeva 34.

KOSZORU

Tavaszi kabátjára
csokrot, művirágot
menyasszonyi koszorút, fátlyolt

ANDRIJA KRAMER
művirág-gyárában vegyen!
A legszebb párisi modellekből váaszthat

LAKÁS BERENDEZÉS

Minden igényt kielégítő **BUTORT**
legjutányosabban

ERDÉLYI ANTAL
butorárúházában vásárolhat
IV., B. Sudarevićeva ulica 4.

Szőlőajtványok

amerikai alanyra ojtott, elismert legjobb
minőségben dus gyökérzetű, gyökeres és
sima vadvevessók minden fajban, valamint
nemesített 2-3 éves gyümölcs- és rózsafák
m grendelhetők

Sévár László 3614

mintaszőlő és szőlőajtvány telepeiről
Petrovaradin (Majur) Postafiók 17
Lerakat Bakačeva ulica
Árjegyzék kívánatra ingyen!

Perfektszakácsnőt

! keres az ujonnan alakult „Gradjanska
Kuhinja“ Vinkovcin. Belépés azon-
nal. Magas fizetés. Csak elsőrendű
erőre reflektálunk, aki szállodai
üzemben már alkalmazva volt

DIVAT

Kézmű- és divatárut
Pero Vujković
cégnél

mert a divatban ez az
üzlet vezet

RUHA

Női felöltők, esőköpenyek, raglánok,
férfi öltönyök és gyermekruhák
Eisler Izsnál
Barátok temploma során

Tavaszi **RUHAJÁT** még az idény beállta előtt
rendelje meg
OSZTROGONAC és KENEDIC
angol divatszabóknál
Cara Dušana ulica 1 (Urikaszinóval szemben)
Original angol szövetekekből dus választék

CSEMEGE

Füszer-, csemege-
és délgyümölcs-szükségletét
Kovács és Gelányinál
szerezze be — Rudics-kitérő

RÉZÁRU

Csiszár József
rézöntő- és gépműhelyében
Miloš Obilić ulica 9
Réz-, fém- és szoboröntvények készítése,
gépek javítása, díszöntvények, plakettek és
asztalosok részére nyvező bakok raktáron
NIKKELEZÉS
Galvanizálás Fémszlnezés

AUTÓ

Uj-Fordját legelő-
nyűsebben
WEIGAND & Co.-nál SZUBOTICA
szere zhetil be
Alkatrészek, Felszereséek, Gummik, Olaj és benzín.
Gummi és au'ó javító műhely

A földi eper

a legzamatosabb gyümöcs, —
csodás bő termést hoz, ha ta-
vasszal **KANIPOS** növényiápsó-
val trágyazza. Kertészcsomag
szitált földdel keverve, 10—150
tőre elegendő, ára 42 dinár,
kis csomag 12.50 dinár.
Ha szereti virágait, öntözze
öket **KANIPOS** növényiápsóval
és alkalmazza a virágápolásra
vonatkozó utasításokat.

A vesztéségnéklili
aproszárnyas nevelésre
40 év óta becsülettel bevált a
KOKO baromfitör. Az eleség-
hez rendszeresen adott egész
csekély adagokkal meglepő ha-
lás. Husos, sütnivaló, valamint
szorgalmasan tojó baromfit ad.
Megbizható ellenszere a beteg-
ségeknek. Univerzális hatású
szer és áldása a baromfiudvar-
nak. Csomagja 10, 40 és 115
dinár.

Gyógyszertárak, drogériák, virág- és makkereskedések árussítják.
Szétküldés előfizetés ellenében franco. Utánvétel nem küldök.
Schumacher Z. GYÓGYSZ.-VEGYILABORAT. Crven'ka (SHS)

Uj bőröndös-üzlet a Csirkepiacon!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű
közönséget, hogy lőrszerszám-és nyerges-
üzletünklet a mai kornak megfelelően
bőröndös
műhellyel bővitettük ki. — Készítünk és
raktáron tartunk különféle bő. öndöket,
bőrtáskákat, pénzerszáxyeket és a
legújabb divatu ritikéitöket jó minőségben és jutányos áron.
A nagyérdemű közönség szives páfogását kéri
ANDRÁSSY és FAZEKAS V., Trumbičeva ul. 11., Csirkepiac

tavaszi
divatcipők
legnagyobb választékban
legolcsóbban
Koch Ármín
Danica cipőüzletben
Kiskápo'na mellett

Plissirozást,
ajurozást, gombbevonást,
párnamontirozást a legújabb
divat szerint, legolcsóbban
készít

Baschné Révész Anna
Engl varrógépüzletben Subotica,
Rudić ul. 3412

Ennél jobb nincs!

Postán megrendelhető:
Srbobran: Nenad Gavanski
St.-Bečej: Kosmetikai Intézet
Peketić: Papp Zoltán
St.-Moravica: Kopornyai Ilés

Önálló, perfekt
német-szerb

levelezőné
többévi gyakorlattal az ösz-
szeri rodai munkákban járatos
keres félnapi foglalkozást
Ajánlatokat „Ugyes“ jellegőre
a noviszádi kiadóba kér.
3554

Vizes uborka
kg-ként 5 dinártól feljebb
Savanyított paprika
kg-ként 6 dinártól feljebb
kapható a
KEMÉNY-1616
ecet- és konzervgyárban
Telefon 643

Valódi francia billárd-dákó, I-a
billárd-golyó, írökérta, billárd
mandiner-gumml, újságrams
és domió, ugyszintén lignum
sanctum-golyók, I-a bábu-
kal teie-golyók, boreapok,
borostyán- és tajték-szípka,
pipaszárak, ébenfa-szárak, sétat-
pálcák, esernyők nagyban és
kicsinyben
özv. **Gerber Jakabné**nál
Subotica, B. Sudarevićeva 32

Sombori juhturó 1846
Csak akkor jó,
Ha az Cirilovtól való.
Széltitja
M. Cirilov, Sombor

Saját készítésű
fonott szandálok
nagy választékban
raktáron, valamint
rendelésre mérték után
legszebb kivitelben
és legolcsóbban
Falkenstein Sándor
bőröndös és szijgyártónál
Subotica, Zmaj Jovin trg 5

Német nyelvet
és német kereskedelmi le-
velezést hosszú évi gyakor-
lattal tanitok. Elfogadok
iskolai tanulókat, csoport-
okban is. 3555
Cím a noviszádi kiadóban

Hirdetéseket
Sentán a Bácsmegeyi Napló
része
Molnár Sz. Vince
könyvkereskedése vesz fel.

LIFKA

Csütörtöktől vasárnapig Szuboticán először:

Szibéria

Egy nép borzalmas elnyomása! Szibéria! sóbányákban! Program a zsidónegyedben! Bosszu és halál

Ezenkívül közökhajra prulongálva:

Kuruzsló

Conrad Veidt nagyszerű njdonsága

Jöve héten: Casanova Mozhin felléptével Mindkét rész egyszerre

BUTORALBUM

Legmodernebb és stílustervekkel most jelent meg. Kapható

SIPOS FIAI

Lakásberendezők kiadásában SUBOTICA, Zental-ut 3. Lakásberendezés és az asztalos szakmába vágó munkák a megrendelők teljes meglegedésére készülnek

HÁZASSÁG

Megfelelő ismeretség hiányában keresem uriember komoly közeledését. 24 éves szépenkomondott hajadon vagyok s szép hozomány-nyal rendelkezem. Csak emmel ellátott leveleket. Az élet májusa. Jelígere a kiadóba kérek. 3381

FOGLALKOZÁS

Jóházból való fia tanonc- nak felvétetik, esetleg teljes ellátással. Molnár Ist- ván, műköszörüs, Sudare- vité ul. 26. 3661

Fiatal kéményseprőség | munkát keres. Fazekas Ist- ván, Horgos. 3634

Félszerkeskedőség, fia- tal, azonnal felvétetik Drenkovics János cégnél. Ugyanott kifutófiu is felvé- tetik. 3658

Borbélyesség, bubiharjágó, azonnali belépésre kerestetik. Vidákovics Károiy, borbélymester, Szombor. 3646

Gyógyszertáram önálló ve- zetésére szerbül, magyarul és németül beszélő helyat- test keresek bizonytalan időre, esetleg 1-2 honap- ra. Ajánlkozásokat fizeté- si igények és curriculum vitaevel kér Juracsek Ist- ván gyógyszerész, Omoljija (Banat). 3644

Elhelyező irodámba ajánlok és keresek szállodai, kávé- házi jobb háztartásbeli személyzetet. Megbízásokat helyben és egész Jugoszlá- viába, fúrdókra, elfogadok. Kisebb-nagyobb lakások, üz- letok, irodák stb. közvetíté- se. Lang Agentur, Pašičeva 3, Subotica. 3670

Malomvállalathoz, melynek életképes körzete van, meg- felelő tőkével társulnék. Részletes ajánlatok «Zsak- ember» jelígere kéretnek. 3639

Pékmeisternek, aki kenyér- előállításához is ért, vala- mint egy fúszer vagy ve- gyeskereskedőnek is igen jó forgalmu üzlet kínálkozik. Mindkettő részére kényel- mes lakás is van. Érdekl- ödni a kiadóhivatalban «Jövedelmező munka» jel- íge alatt. 3378

Perfekt szakácsné uriház- hoz ajánlkozik. Cim a ki- adóba. 3498

Expedient der Strumpf und Wirkwarenbranche mit ent- sprechender Kautio n wird per sofort gesucht. Fach- kennntnisse unerlässlich. Nur Kräfte mit erstklassi- gen Referenzen, der deut- schen Sprache mächtig mit Angabe der bisherigen Tä- tigkeiten, Höhe der zur Ver- fúgung stehenden Kautio n und Gehaltsansprüche offe- rieren sich unter Beigabe der Zeugnisabschriften an «Postfach 21, Subotica». 3648

Kitúnó, volt színházi kar- nagy, jó zongorás, az ósz- szes klasszikus és új re- perioirban perfekt, kívülről játsszó, állását változtatná május 1-vel vagy előbb. kino, bar, varieté vagy sza- lonzenekarnál. Ajánlatok kéretnek: Vel. Bečkerek, Knez Miletina 4 «Kapelnik» cimre. 3515

Nagy gyártelepen lakó igaz- gató részére kerestetik ön- álló, intelligens szakácsnő, ki a háztartást idónként egyedül is vezetheti. Csak éves bizonyítványokkal ren- delkezők ajánlkozzanak «Önálló szakácsnő» jelíge alatt a kiadóhivatalhoz. 3424

Uj fúzdszalon Suboticán. Készíték elsörendü anyag- ból legdivatosabb fúzöket, melltartókat, egészségi has- kötöket minden alakra megfelelően, jutányos ár- ban. Utazóknóket felveszek. «Pariski Midersalon» Alek- sandrova ul. 15. I. em. (Prokesch-palota.) 3044

Két fiatal kovácssegédet azonnali belépésre keresek. Szalai András, Kupusina. 3590

Gyógyszerészyakornóket vagy segédet keresek, nót is akceptálok. Ajánlatok «Király» gyógyszerhárhoz. Sečanj. Banat. 3611

VÉTEL-ELADÁS

Azonnali szállításra kere- sek 2000-3000 kg romlott vagy egészséges sózott sza- lonnát. Ajánlatókat a leg- alacsonyabb ár feltünteté- sével kérem. Eduard Dras- sinower, kantiner Zeljezare Zenica (Bosnia). 3656

I-a olcsó étkezési burgo- nya eladás kicsinyben és nagyban. Petrogradska 5. 3650

Vendéglő szállodával eladó, bérlő vagy iccés kerestetik. Megkereséseket a kiadó tá- vábbít. 3648

Máv-gyártmányu és egy Hoffherr-gyártmányu ka- szalozó eladó. Mészáros Adam Subotica, Brozova ul. 10. 3666

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdeték egy sor 1 dín, vasárnap és únnap kiadásában nem. Legkisebb apróhirdetés 10 dín. Csak felhívásokat jelölés korlátot tartóhárk. Kéröndékülöklözha válanóhíjog mellékleté.

MOTOREKE
28 HP. legújabb rendszerű, 1925. építésű, vadonatuj, leszerelhető ekékkel, fel- tűnő olcsó áron eladó 235

SEIDL GÉP- GYÁR VRSAC
NEM KELL Budapestre utazni, mert a legdivatosabb complete, jumper és Trench-coats kelméket minden szinben kaphatja
PERO VUJKOVIC KÜLÖNLEGESSÉGEK ÁRUháZA

1000 liter ingyen tej
Folyó hó 13-án, pénteken nyílik meg az Első Suboticei Tejszarnok
Rudić uca 3. Földes ru- háüzlet mellett.
A megnyitás napján min- den vevő, aki 10 dinárig vásárol, kap 1 liter minta- tejet 3636

VÁROSI MOZI
Csütörtöktől vasárnapig:
Vadászat a háztetőken
Vigjáték
Huszárvér
Filmjáték. — Főszereplők:
Vivian Gibson, Albert Steinrück, Alfonz Fryland
Gör. kel. nagypénteken nincs előadás
Hőfőtől szerdáig közökvánatra:
Édes anyám
A főszerepben: MARY CARR

Jóforgalmu vendéglő, amely- ben egyesületek is vannak, főuccán házzal, teljes be- rendezéssel eladó. Cim: Bo- zsoi M. Novi Beče. 3588
Veszek 3% és 5 számu cséplőszekrényt elevátorral. Leicher Valpovo, Szlavó- nia. 3562
Eladó cementből épült élel- miszerárúsító bódé 1 1/2 évi joggal a legforgalmasabb helyen jutányos áron és azonnal átvehető. Cim a kiadóban. 3612

KÜLÖNFÉLE

Kinöberendezéshez AEG- vetítögépet keresek. Érte- kezni lehet Elgetz Mihály- lyal, Bački Monoštoron.
Használt, kitúnó állapot- ban lévő 8 HP Marschall magánjárógarnitúra láncos alakítással, elevátorral és komplett felszereléssel más vállalkozás miatt pénzért vagy buzaвалютában eladó. Agrikultura, Sombor.
Jólmenő péküzlet, a fő- uccán, két samott-kemen- cével (dolgozik 4 segéddel, 2 inással) lakással, nagy vevőkörrel eladó. Dreszl Ferenc lukszus péksége, Zemun. 3539
Szijgyártó-üzlet házzal együtt eladó, esetleg ki- adó. Túgyi József, Stara Moravica. Biztos egzisztencia, nagy környék. 3412
Menyasszonyok, ha kelen- gyéket, monogramjaikat ol- csón, divatosan és ilésesen akarják elkészíttetni, győ- zödjönek meg arról, hogy egyedül Budanovic Terézia üzletében. Rudić ul. 1. kaphatják azt. 1483
Két hatos magánjáró csé- plésre készen és egy Hoffer 8-as lokomobil fogaskere- kes, eladó. Vadócz Károly- nál, B. Topola. 3219
Eladó Velikibečkerek köz- pontjában, nagy vevőkörrel rendelkezö épület- és bu- torasztalosműhely lakóházzal együtt, nagyon kedvező feltételek mellett. Bodor Lajos, Velikibečkerek, Sve- tosavska 17. 3571
Egy vagon ruha fúlig in- gyen lesz eladva Földes Sa- mu ruhaárúházában (gyü- mölcs-piac) Rudić ulica Férfi divatótlóny már 525 D. Férfi tavaszi felöltök 675 D. Fúruhák már 375 D. Gyermekruhák 175 D. Gummi raglának 225 D. Nöifelöltök 455 D. Leányfiu felöltök 325 D. Férfi munkaruhák 145 D. Munkaköpenyek 155 D. Autóköpenyek 175 D. Divatnadrágok 225 D. Munkanadrágok 95 D. Bórkabátok 725 D. Tessék meggyözödni, vi- dékre utánvéttel, meg nem felelés esetén pénz vissza- adom, saját érdeklözben ügyeljen a cégre. 8424
Gyümölcsfák, nemes faj, újszegedi Horváth István faiskolájából, minden te- kintetben garantált, rend- kívül nagy választékban, továbbá futómagas bokor- rózsák, vadrózsák, cirka ötezer darab szegfü, mus- káti, Hortenzia Aszpara- gus, Ohmocus virághagy- mák, Buxusok legnagyobb választékban kaphatók: Kain virágkertészlet, Sze- gedi út, Villanytelep mel- lett. 3006

Mondhatnak, irhatnak, amit csak akarnak „Alexa” nyakkendök mégis a legjobb Subotica, Aleksandrova ul. 7 (Korzó). Fordításokat 10 dináért készít